

ניצנים - תוכנית הצהרונים הלאומית

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה -
האגף לחינוך קדם יסודי

מסביב לעולם

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בגני הילדים

בס"ד

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

היחידה לתכניות משלימות לשמידה - האגף לחינוך קדם יסודי

תוכן העניינים

שבוע ראשון

"גלובוס, יבשות ואקלים" -
מגלים את העולם, צעד אחר צעד

שבוע שני

"חברים מסביב לעולם" -
חשיפה לשפות, תרבויות וסיפורים מרחבי הגלובוס

שבוע שלישי

"עוד צעד בעולם הגדול" -
ממשיכים לגלות מקומות חדשים

שבוע רביעי

"המסע שהפך לחבורה" -
מכל העולם אל חברות אחת

בס"ד

מסביב לעולם

במהלך החודש נצא למסע חווייתי אל ארצות רחוקות וקרובות. נכיר יבשות, ימים, נגלה אקלימים שונים, נלמד על בעלי חיים, מאכלים, נופים ואנשים ונפגוש חברים מסביב לעולם. דרך משחקים, חוויות וסיפורים, נתרגל מיומנויות חברתיות ונבנה קשרים של שיתוף, הקשבה וכבוד הדדי.

בכדי לאפשר למהלך החודשי להיות משמעותי, חשוב לשים לב לפיתוח התחומים הבאים:

ידע

- ◆ הכרות עם יבשות, ימים ואוקיינוסים
- ◆ הבנת מושגי יסוד באקלים ובסביבות חיים שונות
- ◆ למידה על עמים, תרבויות, מאכלים וסמלים ייחודיים
- ◆ חיבור בין העולם הרחב לבין ארץ ישראל. אולי ארץ ישראל כמשפיעה על העולם...

מיומנויות קוגניטיביות

- ◆ מיון וסיווג (יבשות, חיות, תרבויות)
- ◆ פיתוח חשיבה משווה בין ארצות שונות
- ◆ פיתוח סקרנות, חקר ושאלת שאלות
- ◆ חיבור בין ידע חדש לבין חוויות אישיות

מיומנויות תוך-אישיות וחברתיות

- ◆ פיתוח כבוד לשונות בין תרבויות ואנשים
- ◆ תרגול עבודת צוות ושיתוף פעולה במשחקי קבוצה
- ◆ חיזוק הקשבה, תורנות והתחשבות
- ◆ בניית תחושת שייכות לקבוצה תוך מפגש עם "חברים מסביב לעולם"

מיומנויות גופניות

- ♦ פיתוח מוטוריקה עדינה וגסה דרך פעילויות יצירה ותנועה
- ♦ שימוש בגוף כדי לדמות תנועה, מסע והרפתקה
- ♦ חיזוק תיאום עין-יד באמצעות משחקים חווייתיים

ערכים

- ♦ **סקרנות ופתיחות** – "מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית, מלאה הארץ קניינך" (תהלים ק"ד, כ"ד) – העולם נברא ביד ה' והוא מלא פלאים ויופי שאפשר לגלות וגם ללמוד מהם.
- ♦ **כבוד הדדי** – "חביב אדם שנברא בצלם" (אבות ג', י"ד) – כל אדם בכל מקום בעולם נושא ערך מיוחד.
- ♦ **אחדות** – "כל ישראל ערבים זה בזה" (שבועות ל"ט, א') – האחריות והקשר ההדדי מלמדים אותנו לחיות יחד מתוך שותפות.

חודש זה מזמין את הילדים לצאת למסע עולמי מרתק, לחוות דפוסי חיים נוספים, ואורח חיים ששונה, לפתח כישורי חברה וכבוד הדדי, ולגלות את הייחודיות של כל ילד וכל יהודי באשר הוא נמצא בעולם – עד הסיום המרגש בארץ ישראל, בבית.

שבוע ראשון

"גלובוס, יבשות ואקלים" - מגלים את העולם, צעד אחר צעד

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>מושגים</u> <u>חדשים</u> <u>מהמסע</u>	<u>דקלום קבוע</u> <u>לרביעי</u> <u>בשבוע</u>	<u>רכבת</u> <u>הארצות</u>	<u>במזוודה שלי</u> <u>יש</u>	<u>מה חסר</u> <u>למסע?</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>לומדים</u> <u>כיוונים עם</u> <u>אדון טיולון</u>	<u>המטריה</u> <u>הקסומה של</u> <u>אדון טיולון</u>	<u>נפלאות הים</u> <u>והיבשה</u>	<u>נסיעה</u> <u>קסומה</u>	<u>מכירים את</u> <u>אדון טיולון</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>ענן</u> <u>רגוע</u>	<u>דקלום</u> <u>לסיום</u>	<u>מחיאות קצב</u> <u>מסכמות</u>	<u>נושמים</u> <u>יחד</u>	<u>סיבוב כדור</u> <u>תודה</u>	סיום יום

במהלך השבוע הקרוב נצא בע"ה, יחד למסע מרתק אל פני כדור הארץ. נכיר את הגלובוס, נגלה את היבשות (7 יבשות: אסיה, אפריקה, אמריקה הצפונית, אמריקה הדרומית, אנטארקטיקה, אירופה ואוסטרליה) והימים, ונבין כיצד האקלים משתנה ממקום למקום.

הילדים ילמדו לראות את העולם כגדול ורחב, בעל מקומות רבים, תרבויות ונופים שונים – כל זאת דרך משחק, התבוננות וחוויה.

במטרה לעורר סקרנות וגילוי, לפתח את היכולת להשוות בין מקומות שונים, וללמוד להעריך את העושר והמגוון שברא ה'.

"מה רבו מעשיך ה', כולם בחכמה עשית" (תהלים ק"ד, כ"ד) – כל חלק בעולם מגלה לנו את גדולתו של הבורא ואת היופי שבבריאה.

תרגילי פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהריים.

מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

"מה חסר למסע?"

מטרות:

1. פיתוח זיכרון חזותי ויכולת הבחנה בפרטים
2. עידוד תשומת לב וקשב
3. חיבור לנושא המסע מסביב לעולם דרך שימוש בפריטים "מטיילים"

עזרים:

מספר חפצים (3-6 בהתאם לגיל) – אפשר לשלב פריטים שקשורים ל"מסע": גלובוס קטן, כובע, תמונה של מטוס, בקבוק מים, כפכפים, מפה/גלויה.

הכנה:

מסדרים את החפצים בשורה על השולחן

מהלך הפעילות:

1. הילדים מתבוננים בשורת החפצים.
2. אחד הילדים יוצא מהחדר.
3. ילד אחר בוחר חפץ ומסתיר אותו.
4. הילד שחזר צריך לנחש מה חסר.

הרחבת הפעילות לבוגרים:

- ♦ להגדיל את מספר החפצים.
- ♦ לא רק להוציא חפץ אלא גם להחליף את הסדר ביניהם.
- ♦ לשלב שאלה קטנה: "לאן נוכל לנסוע עם החפץ הזה?"

"במזוודה שלי יש..."

מטרות:

1. הרחבת אוצר מילים
2. פיתוח זיכרון ורצף
3. חיבור לנושא טיול/מסע

מהלך הפעילות:

1. נתחיל במשפט קבוע: "במזוודה שלי יש... כובע".
  2. הילד הבא חוזר על מה שנאמר ומוסיף חפץ חדש.
  3. כל ילד מוסיף ומנסה לזכור את הרשימה.
- הרחבת הפעילות לבוגרים:
- ♦ לשלב רק פריטים שקשורים לנסיעה/מסע.
  - ♦ הילד שמוסיף צריך גם להראות פעולה קטנה עם החפץ (לשתות מהבקבוק, לנופף בכובע).

רכבת הארצות

מטרות:

1. פיתוח תחושת שייכות ושיתוף פעולה
2. תרגול תנועה וקואורדינציה דרך משחק
3. חיבור לנושא החודשי – מסע מסביב לעולם

מהלך הפעילות:

1. הילדים עומדים במעגל, מחזיקים ידיים ויוצרים "שערים".
2. נבחר ילד אחד להיות "המטייל הראשון". הוא עובר בין השערים, נכנס ויוצא, והקבוצה שרה:
– "לצאת ולהיכנס בשערים... יומם ולילה... טיק טק בואו איתנו לטייל בארצות וערים...".
3. כשהמילים מגיעות ל" טיק טק" – עוצרים ליד אחד הילדים.

4. הילד שעליו "דופקים" אומר שם של עיר/ארץ, ומצטרף כ"אחרון" ברכבת.
5. הרכבת ממשיכה לנוע בין השערים, ובכל פעם מצטרף ילד נוסף.
6. לאחר שנוצרה רכבת של 8-9 ילדים, עוצרים ובוחרים "קטר חדש" שינהיג את הרכבת.
7. המשחק חוזר עם הקטר החדש עד שכולם משתתפים.

אסוציאציות עם כדור – מושגים חדשים מהמסע

מטרות:

1. חזרה וחיזוק של המושגים החדשים שנלמדו במהלך השבוע
2. תרגול זיכרון ושליפה מהירה
3. פיתוח יכולת הקשבה ועבודה בקבוצה
4. יצירת חוויה מהנה של סיכום משותף

עזרים:

כדור קל המתאים למסירה (רך/ספוג)

הכנה:

לפני תחילת המשחק עורכים עם הילדים סיעור מוחות קצר: מזכירים יחד את המושגים שנלמדו השבוע (דומם, חי, שמות של יבשות, סוגי אקלים וכו'). כך נותנים להם "בנק רעיונות" למהלך המשחק.

מהלך הפעילות:

1. הילדים יושבים או עומדים במעגל.
2. המנחה מחזיק כדור ומסביר: בכל פעם שילד מקבל את הכדור – עליו לומר מילה או מושג הקשור לנושא שנלמד השבוע, ואז לזרוק את הכדור לחבר אחר.
3. מתחילים לאט, כדי לתת זמן חשיבה.
4. ממשיכים את המסירות כך שכל ילד משתתף לפחות פעם אחת.
5. אם מישהו מתקשה – אפשר לעזור לו בעצה קטנה או להזכיר מתוך רשימת המושגים שכתבתם יחד בהתחלה.

הרחבת הפעילות לבוגרים:

1. לא חוזרים על אותה מילה פעמיים.
2. לשלב קצב מהיר יותר, כמו "כדור מזורז", כדי לאמן שליפה מהירה.

פעילות חינוכית העשרתית

הפעילויות הבאות מומלצות לזמן שלאחר ארוחת הצהריים

לפניכם פעילויות העשרה חינוכיות- בנושא מסביב לעולם.

שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית. כגון: חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינה המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

"מכירים את אדון טיולון"

מטרות הפעילות

יצירת תחושת פתיחה חגיגית – הילדים נכנסים לחודש חדש דרך חוויה משותפת
חיבור לדמות מרכזית – יצירת קשר רגשי עם "אדון טיולון" שילווה את כל התהליך
פיתוח יצירתיות ודמיון – כל ילד מעצב לעצמו דמות אישית בטעם האישי שלו
עבודת קבוצה – המובילים יוצרים יחד דמות מרכזית לכולם

עזרים

- ♦ מזוודה (אמיתית/צעצוע גדולה)
- ♦ גילי נייר טואלט (לכל ילד אחד)
- ♦ בריסטולים צבעוניים, דבק, מספריים, עיניים זזות, כפתורים, בדים קטנים – כל מה שיכול להפוך את הדמות לחיה ושמחה
- ♦ נספח- לשישירטוט ידיים, בסיס לכובע ולמזוודה
- ♦ 3 רצועות דקות מבריסטול לכל ילד
- ♦ קופסת גפרורים קטנה (לכל ילד אחד)
- ♦ גליל גדול (כמו גליל של נייר תעשייתי או קרטון עבה) עבור דמות גדולה למובילים
- ♦ טושים עבים או צבעי גואש

מהלך הפעילות

א. פתיחה – "המזוודה המשותפת"

1. נושא את הילדים במעגל.
2. נכניס למרכז מזוודה אמיתית/דמיונית.
3. נגיד: "היום אנחנו מתחילים לסוע סביב העולם, מתחילים מסע מסביב לעולם! לפני שיוצאים לטיול, אורזים מזוודה. נחשוב יחד – מה כל אחד רוצה לקחת איתו למסע שלנו?"
4. כל ילד בתורו אומר פריט (אמיתי או דמיוני) – כדור, סנדוויץ', ספר, צעצוע, שמשיה, חיוך...
5. לאחר מכן הוא נגש למזוודה ו"מסמן" כאילו הוא מכניס את הפריט למזוודה.

6. נחזור ונאמר: "כל הדברים במזוודה שלנו יעזרו לנו במסע המשותף".

ב. הכרות עם הדמות – "שלום אדון טיולון"

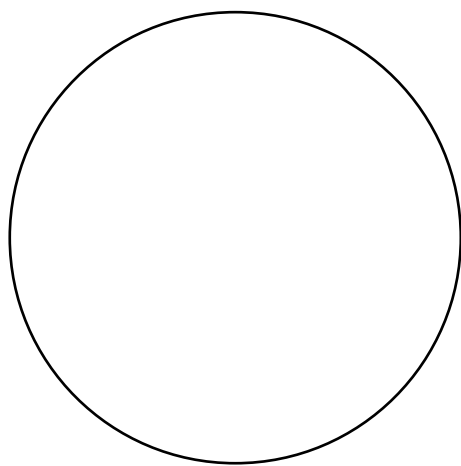
1. נציג לילדים את השם: "במסע שלנו ילווה אותנו חבר חדש – קוראים לו אדון טיולון!"
2. נספר בקצרה: "אדון טיולון אוהב לטייל, לגלות מקומות חדשים וללמוד על העולם. הוא תמיד לוקח איתו מזוודה, והוא מזמין אותנו לבוא איתו יחד".
3. נציג ציור/תמונה ראשונית של דמות פשוטה, כדי שהילדים יבינו מה הם הולכים ליצור.

ג. יצירה – "מכינים את אדון טיולון"

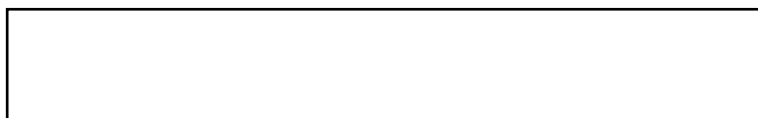
1. הילדים – כל ילד יוצר דמות קטנה מגליל נייר טואלט. נצבע, נקשט, נוסיף עיניים, נצייר פה, נדביק ידיים מאחורי הגליל בצורה של חיבוק. נכין עיגול מבריסטול צבעוני ועליו נדביק את רצועות הבריסטול. נעטוף קופסת גפרורים קטנה ונצמיד מאחוריה את השירטוט עם הידית.
  1. נדביק את המזוודה בקדמת הדמות בצורה שהידיים "כאילו" מחזיקות אותה.
  2. המובילים – יוצרים יחד דמות גדולה ומשמעותית (כ־50–70 ס"מ) מגליל תעשייתי גדול או מבקבוק פלסטיק גדול עטוף. אפשר לשתף ילדים בהכנה.
- ♦ הדמות תעמוד בצהרון ותלווה את הילדים כל החודש.

הרחבת הפעילות לבוגרים

- ♦ לתת לילדים לבחור לאדון טיולון "פריט מיוחד" משלהם (ציור קטן של ספר, מטוס, כובע, כריך..) ולהדביק על המזוודה שלו.
- ♦ להוסיף שם אישי לדמות הקטנה שכל ילד יצר, וכך ליצור "חבורת מטיילים קטנה" שתצטרף אליו למסע.

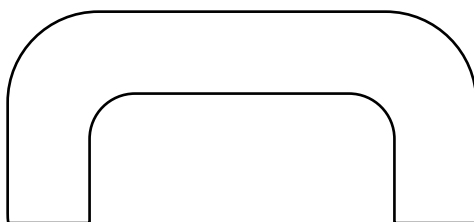
שבלונה לכובע

שבלונה רצועות לכובע

שבלונה לכפות הידיים

שבלונה ידית מזוודה

נסיעה קסומה

מטרות הפעילות:

- פיתוח מיומנויות מוטוריות** – הילדים מתרגלים תנועה שונה לכל כלי תחבורה, מפתחים שיווי משקל, כוח וגמישות
- פיתוח יכולת הבחנה והבנה בסיסית של מושגי עולם** – הילדים מזהים סוגי תחבורה שונים, מבינים היכן כל כלי נמצא וכיצד הוא נע
- פיתוח דמיון ויצירתיות** – הילדים מדמים עצמם מטיילים, "חיים" את הסיפור של המטייל, מחליטים איך ינועו בהתאם לכלי התחבורה

עזרים והכנה:

- ♦ קופסה/ארגז עם כלי תחבורה למשחק: מטוס, רכבת, סירה, מכונית
- ♦ שטיח או שטח פתוח קטן שבו הילדים יוכלו לנוע.
- ♦ דמות אדון טיולן הגדולה
- ♦ חישוקים/קונוסים/שטיחים ליצירת מסלול מסע

מהלך הפעילות:

א' – הושבת הילדים

- ♦ נשב על הרצפה במעגל סביב השטיח/שטח הפעילות.
- ♦ נראה לילדים את דמות המטייל.
- ♦ נספר בקצרה: "אדון טיולן שלנו רוצה לצאת למסע. יחד נבדוק באיזה כלי תחבורה ישתמש כדי להגיע למקומות שונים בעולם?"

ב' – הצגת הארגז ודיבור על כל כלי תחבורה

- ♦ נפתח את הקופסה ונראה לילדים את כלי התחבורה: מטוס, רכבת, סירה, מכונית.
- ♦ נסביר בקצרה, ונראה תנועה כדי שכל ילד יוכל לחקות את התנועה מיד:
- ♦ **מטוס** – "בוא נפרושה שתי ידיים, המטוס טס בשמים"
- ♦ **רכבת** – "הרכבת נוסעת על מסילה. נעמוד בתור נניע את ידיים לצדי הגוף במעגלים כמו רכבת רכבת על המסילה, קטר עצור אני עולה" רכבת נוסעת מהר מהר מהר, ציק ציק צק עלה חבר"
- ♦ **סירה** – "הסירה תשוט במים. בה נחתור אחת ושתיים" ננוע מצד לצד כאילו הגלים מניעים אותנו"
- ♦ **מכונית** – "האוטו שלנו גדול וירוק, האוטו שלנו נוסע רחוק" המכונית נוסעת בדרך. נלך מהר לאט או נעצור לפקק, לפי הוראות"

ג' - תרגול תנועה

- ♦ הילדים קמים ומדגימים כל כלי תחבורה לפי ההסבר.

ד' - פעילות אתגרית: מסלול מסע לפי קבוצות

- ♦ מחלקים את הילדים ל-4 קבוצות, כל קבוצה בוחרת כלי תחבורה אחד.
- ♦ יוצרים מסלול מסע עם תחנות שונות (חישוקים, קונוסים, שטיחים).
- ♦ הילדים צריכים לעבור את המסלול לפי הכלי שלהם:
- ♦ **מטוס** - "טסים מעל התחנות" (קפיצה או פריסה של הידיים).
- ♦ **רכבת** - עוברים תחנה אחרי תחנה בתור רכבת.
- ♦ **סירה** - נעים מצד לצד בין התחנות.
- ♦ **מכונית** - הולכים דרך המסלול, עוצרים לפי סימנים.
- ♦ אפשר לשנות את הסדר או להוסיף מכשולים פשוטים, כדי לאתגר ולעניין.

ה' - סיום

- ♦ נשב שוב במעגל, נשאל כל קבוצה: "איזו תחנה הכי אהבתם במסע היום?" לבחור אחת.
- ♦ מחמיאים על השתתפות ויוצרים סיכום קצר: "אדון טיולן שלנו למד היום שאפשר להשתמש בכלי תחבורה שונים".

הרחבת הפעילות לבוגרים:

- ♦ ניתן להוסיף "תחנות מסע" - לכל כלי תחבורה מחכה אתגר קצר (לדוגמה: גשר להליכה כמו רכבת, גלגל מים כמו סירה).
- ♦ אפשר להוסיף מפה פשוטה - הילדים יוצרים מסלול עם כלי התחבורה שבחרו ומחליטים לאן המטייל שלהם יגיע.
- ♦ ניתן לשלב תפקידים - ילד אחד מורה לדרכים, אחר בודק שהקבוצה נשארת על מסלול, אחר "עוזר לגלגלים" (עוזר בשחזור תנועות).

נפלאות הים והיבשה

מטרות הפעילות:

- פיתוח מיומנויות מוטוריות** – תרגול הליכה, קפיצה, נדנוד, והפסקה לפי גבולות הים והיבשה, ותנועות לפי כלי תחבורה שונים
- פיתוח יכולת הבחנה והבנה בסיסית של מושגי עולם** – הילדים מזהים הבדל בין ים ליבשה, מבינים סוגי ימים, ובוחרים מסלולים בין יבשות
- פיתוח דמיון ויצירתיות** – הילדים יוצרים יבשות בחלל החדר, מדמים מסע בעולם, ומחברים בין ידע ודמיון

עזרים והכנה:

- ♦ תמונה או גלובוס גדול של כדור הארץ
- ♦ צבעים כחול (ים) ירוק/חום (יבשה)
- ♦ דבק חם / סרט דביק לסימון גבולות הים והיבשה על הרצפה
- ♦ חבלים ליצירת "יבשות" בחלל החדר
- ♦ סרטים מנייר קרפ בצבע תכול או כדורים קטנים לילדים כדי לייצג "מים"
- ♦ דמות המטייל (אדון טיולון)

מהלך הפעילות:

א' – הושבת הילדים והצגת גלובוס

- ♦ נשב במעגל ונראה לילדים את הגלובוס.
- ♦ נסביר בקצרה: "כדור הארץ מחולק ליבשה ולים. הצבע הכחול מראה את המים, והירוק או החום מראה את היבשה". לתת לילדים לנסות לנחש לפני שמספרים...
- ♦ נוסיף הסבר על סוגי הימים בעולם: "יש ימים קטנים, ימים גדולים מאוד, ויש אוקיינוסים שהם הימים הכי גדולים בעולם. בים יש מים רבים, גלים וחיים".

ב' – גבול הים והיבשה – משחק תנועה

- ♦ נסמן על הרצפה גבול בין הים ליבשה עם דבק חם.
- ♦ הילדים עומדים על היבשה.

◆ המוביל מכריז:

- ◆ **"יום!"** – הילדים קופצים לים (שטיח / אזור כחול).
- ◆ **"יבשה!"** – הילדים חוזרים לקפוץ ליבשה (שטח ירוק).
- ◆ ניתן לבחור ילד שיהיה המכריז.
- ◆ אפשר להכריז את הפקודות בקצב מהיר או לשלב "בלבול" כדי ליצור עניין.

ג' – יצירת יבשות עם חבלים

- ◆ מחלקים חבלים לילדים – כל ילד יוצר לעצמו "יבשה" על הרצפה בצורתו שהוא רוצה.
- ◆ שאר הילדים מקבלים סרטים מנייר קרפ ומנסים לנוע בחדר בין היבשות מבלי להיכנס אליהן.
- ◆ כל פעם בוחרים קבוצה שתייצג את היבשה, ותנועת שאר הילדים משתנה בהתאם.

ד' – מסע המטייל בין היבשות (שילוב תחבורה ותנועות מיום האתמול)

- ◆ יוצרים מסלול בחדר שמחבר בין היבשות שיצרו הילדים. אפשר להשתמש במדבקות לסימון.
- ◆ הילדים בוחרים את המסלול שלהם ממקום למקום, עוברים בין יבשה ליבשה.
- ◆ בכל מעבר בין יבשות, הילדים בוחרים כלי תחבורה אחר (סירה, רכבת, מטוס, מכונית) ועושים את התנועה המתאימה לכל כלי:
- ◆ **סירה** – מתנדנדים מצד לצד.
- ◆ **רכבת** – הולכים בקו ישר, תחנה אחר תחנה.
- ◆ **מטוס** – מרימים ידיים וממריאים גבוה מעל הרצפה.
- ◆ **מכונית** – הולכים מהר לאט, עוצרים לפי סימנים.
- ◆ בכך חוזרים על התנועות שנלמדו ביום האתמול, תוך חיבור לידע חדש של ימיי העולם והיבשות.

ה' – סיום

- ◆ נשב במעגל, נשאל כל ילד: "ספרו על פעילות אחת שאהבתם? באיזה כלי תחבורה היה הכי מהנה לנוע?"
- ◆ מסכמים את היום: "למדנו להבדיל בין יבשה לים, לבחור מסלול נכון בין היבשות, לנוע בכלי תחבורה שונים תוך דמיון ושיתוף פעולה". מומלץ וחשוב להראות במפה ובגלובוס ימים ויבשות. ניתן לאפשר לילדים להגיע ולהצביע על ימים ויבשות.

רביעי ייחודי

"המטריה הקסומה של אדון טיולון"

שבוע ראשון – סיפור והצגה

יום רביעי שלנו נפתח במסע לעולם הדמיון! הילדים נחשפים לסיפור חי ומודרך, ואז לאט-לאט נכנסים אל תוך עולם הדרמה: איך עומדים על במה, איך מביעים רגש, איך מקשיבים לשחקן שמולך.

מטרה:

לפתח ביטוי רגשי, שפת גוף, הקשבה ועבודת צוות – בדרך חווייתית ומהנה.

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

חלק א' – סיפור פתיחה

מטרות הפעילות

פיתוח דמיון ויצירתיות: הילדים מדמיינים מצבים שונים בעולם ויוצרים באמצעות פעילות דרמטית

מיומנויות חברתיות: עבודה בקבוצות, שיתוף פעולה, תכנון ועבודה משותפת

מודעות סביבתית ואקלים: הכרות עם סוגי אקלים ומאפייניהם

קואורדינציה ותנועה: תנועות לפי סיפור ופנטומימה

"הרפתקאות אדון טיולון והמטריה הקסומה"

בבוקר אחד, כשאדון טיולון התכונן ליציאה למסע, מצא ליד דלתו מטריה צבעונית ישנה. עליה הייתה כתובת מסתורית: "פתח אותי ותראה את פלאי העולם". הוא פתח את המטריה – ונשבה רוח מסתובבת שסחפה אותו גבוה לשמיים. כשפתח את עיניו – הוא עמד במקום חדש ושונה מכל מה שהכיר:

1. התחנה הראשונה – המדבר:

השמש להטה מעליו, אדמה יבשה וחול זהוב נפרסו עד אינסוף. כמעט אין מים, והאוויר יבש. כדי לזכור את המקום, הוא הכניס למזוודה אבן מדברית מיוחדת שמצא בדרך. זה היה המדבר...

2. התחנה השנייה – הקוטב:

רוח קרה נשבה, הכול מכוסה שלג וקרח, הכל לבן מסנוור. קר... קפוא... אי אפשר היה ללכת בלי ביגוד חם. כדי לזכור את המקום, הוא הכניס למזוודה פתית שלג. זה היה הקוטב הצפוני

3. התחנה השלישית – היער הטרופי:

סביבו הכול ירוק, גשם טפטף כמעט בלי הפסקה, צל עצים גבוהים, קולות ציפורים וקופים. כדי לזכור את המקום, הוא הכניס למזוודה פרי צבעוני מיוחד שנפל מעץ. וזה היה היער הטרופי

4. התחנה הרביעית – האזור הממוזג:

כאן השתנו העונות: סתיו עם עלי שלכת, חורף קריר, אביב עם פרחים וקיץ חמים. כדי לזכור את המקום, הוא הכניס למזוודה מטרייה קטנה מקופלת. כי עכשיו הוא הגיע לאזור הממוזג... בכל תחנה אדון טיולון חיך ואמר לעצמו: "כך אזכור את המקומות בהם הייתי".

חלק ב' – דיוק והסבר

- ♦ פותחים את המזוודה של אדון טיולון ומוציאים את הפריטים.
- ♦ מסבירים לילדים על סוגי אקלים עיקריים בעולם:
- ♦ **מדברי:** חם ויבש, כמעט בלי גשם
- ♦ **קוטבי:** קר מאוד, שלג וקרח רוב השנה
- ♦ **טרופי:** חם ולח, הרבה גשם
- ♦ **ממוזג:** משתנה לפי עונות השנה – חם בקיץ, קר בחורף, אביב וסתיו באמצע

◆ מציגים תמונות צבעוניות לכל אקלים, ושואלים:

◆ מה רואים בשמיים?

◆ איך נראית האדמה?

◆ חם או קר?

חלק ג' – סיפור בהפעלה (הכנה לדרמה)

◆ מספרים שוב את הסיפור בקול, הילדים צועדים בחדר ומדמיינים שהם אדון טיולון.

◆ לפי כל תחנה עושים תנועות פנטומימה:

◆ **במדבר:** מנגב זיעה, מחפש מים, מתנועע חם.

◆ **בקוטב:** מנענע ידיים קרות, מתעטף, מחפש חום.

◆ **ביער הטרופי:** מגן על הראש מהגשם, מסתובב בין עצים, מתבונן בסביבה.

◆ **באזור ממוזג:** מנער עלים, מחבק פרח, עושה תנועות של שמש וגשם.

◆ לאחר הסיפור, מחלקים את הילדים ל-4 קבוצות.

חלק ד' – דרמה יצירתית

◆ כל קבוצה מקבלת **תמונת השראה** של אחד מסוגי האקלים השונים.

◆ הילדים יוצרים "תמונה חיה": כל אחד בוחר פריט מהסביבה שהוא רוצה לייצג (גשם, שמש, קרח, פרח, סלע, ענן).

◆ הקבוצות מתכננות יחד, עומדות בפינה בחדר ומציגות.

◆ יתר הילדים עוברים בין הקבוצות, מנסים לזהות את האקלים באמצעות שואלים: מה רואים? איך נעים? מה מרגישים?

חלק ה' – סיום והרפיה

◆ הילדים יושבים במעגל, סוגרים עיניים.

◆ נושמים עמוק, נזכרים בכל המקומות בהם היו – המדבר, הקוטב, היער, האזור הממוזג.

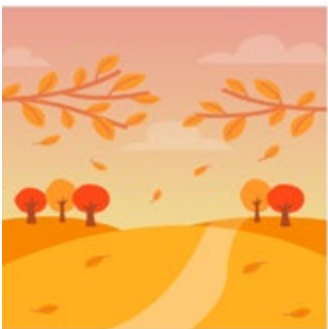
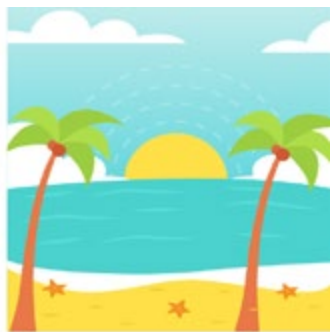
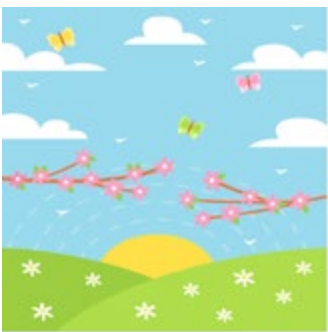
◆ כל ילד מספר מה הכי אהב בכל מקום, ומניח יד על הלב.

◆ מסיימים ב"פרידה מהמסע" – מברכים ומודים על החוויות שראו.

הרחבת הפעילות לבוגרים

◆ לספר את הסיפור עם פרטים נוספים על המקומות והאקלים.

◆ לתת לכל ילד לבחור פריט משלו שמסמל את האקלים ולהסביר מדוע בחר בו.

"לומדים כיוונים עם אדון טיולון"

מטרות הפעילות

פיתוח מודעות מרחבית: הבנה של קדימה, אחורה, ימין ושמאל
מיומנויות חברתיות: הקשבה, שיתוף פעולה ותרגול בטיחות
קואורדינציה ותנועה: ביצוע תנועות לפי הוראות

חלק א' – פתיחה קצרה ואווירה

רעיון מרכזי: אדון טיולון לא יודע את הכיוונים! הילדים יעזרו לו ללמוד אותם.

1. מציגים את דמותו של אדון טיולון.
2. מספרים שהמטייל שלנו רוצה ללכת למקום מסוים אבל לא יודע כיוונים קדימה, אחורה, ימינה שמאלה.
3. הילדים אומרים לו כיוונים – אדון טיולון עושה ההפך.
4. הילדים צוחקים ומבינים שכדי למצוא את הדרך צריך ללמוד כיוונים.

חלק ב' – לימוד בסיסי של כיוונים

עזרים והכנה:

- ♦ קו התחלה מסומן על הרצפה (סרט דבק או קו)
- ♦ החדר פנוי מחפצים

מהלך הפעילות:

1. **עמידה בקו ההתחלה** – כל הילדים עומדים בשורה על הקו.
2. **הכרזת הכיוונים** – המוביל אומר: קדימה / אחורה / ימין / שמאלה.
  - ♦ הילדים מבצעים את התנועה המתאימה.
  - ♦ חזרות על כל כיוון כמה פעמים עד שהילדים מבינים.
3. **התנסות בקבוצה** – הילדים מתקדמים יחד לאורך הקו לפי ההוראות.

חלק ג' – ניסוי בזוגות (למתקדמים)

1. בוחרים ילד אחד שישים לו מטפחת על העיניים.
2. חברו מוביל אותו רק בעזרת הוראות רק של כיוונים: קדימה, אחורה, ימינה, שמאלה.
3. מתחילים עם ילד אחד מול כל הקבוצה לצפייה.

4. לאחר מכן, בוחרים מספר זוגות קטן לעבודה בו זמנית, כדי לא ליצור בלאגן.
5. **כללי בטיחות:** אין חפצים בחדר, כל ילד זהיר על חברו, מתקדמים לאט.

חלק ד' – סיכום והרפיה

- ♦ חוזרים למעגל, הילדים משתפים כיצד הרגישו מובלים או כשהובילו.
- ♦ מזכירים: "עם ידע בכיוונים אפשר למצוא כל יעד, בדיוק כמו אדון טיולון".
- ♦ נשימות קצרות ורגיעה, פרידה מהפעילות.

הרחבת הפעילות לבוגרים

- ♦ ליצור מסלול ארוך יותר ומורכב יותר עם סדרות כיוונים.
- ♦ לאתגר זוגות לבחור את המסלול בעצמם ולתת לאחרים לעקוב אחרי הוראות הכיוונים.
- ♦ להוסיף "תעלול אדון טיולון" – הוא עושה את ההפך והילדים מתקנים אותו.

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון. היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת.

בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, ולאפשר עיבוד, ולרגש לקראת יום המחרת.

לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

סיבוב כדור תודה

מטרות

- ♦ חיזוק תחושת סיום חיובית והוקרה על חוויות היום
- ♦ פיתוח יכולת הקשבה, המתנה לתור ושיתוף רגשי

עזרים

- ♦ כדור רך אחד (אפשר גם בובה קטנה או כל חפץ שעובר מיד ליד)

מהלך הפעילות בקצרה

1. מציגים את הכלל: "כשמחזיקים את הכדור, אומרים תודה על משהו מהיום".
2. מתחילים כדוגמה: "אני אומר תודה על השיר שלמדנו".
3. כל ילד שמקבל את הכדור משתף במשהו קטן – משחק, חבר, חוויה או משהו שלמד.

הרחבת הפעילות לבוגרים

לא לחזור על אותו דבר פעמיים – כל אחד צריך לחשוב על משהו אחר.

נושמים יחד

מטרות

- ♦ יצירת רגע של רגיעה משותפת בסיום היום
- ♦ פיתוח מודעות לגוף ולנשימה
- ♦ חיזוק תחושת הקבוצה דרך תנועה אחידה והרמונית

מהלך הפעילות

1. הילדים מתיישבים או עומדים במעגל, עוצמים עיניים קלות ומניחים ידיים על הבטן.
2. נעשית הקראה רגועה: "ניקח נשימה עמוקה, נרגיש את האוויר נכנס... ונוציא לאט". כולם שואפים ונושפים יחד מספר פעמים.
3. מוסיפים תנועה עדינה: בהרמת ידיים למעלה עם השאיפה, והורדתן מטה עם הנשיפה.
4. מוסיפים תנועה נוספת: בהוצאת האוויר מלווה בקול רך של "הההה...", כדי לחזק תחושת שחרור.
5. בהדרגה מצטרפת תנועה קבוצתית – כל הילדים מטים את הגוף מעט לצד אחד בשאיפה, וחוזרים לצד השני בנשיפה, כמו גלים זורמים.
6. מסיימים בכך שכולם מחבקים את עצמם בעדינות, פוקחים עיניים, ומחייכים אל החברים שסביבם.

הרחבת הפעילות לבוגרים

- ♦ ניתן להוסיף תנועה של "פתיחת חלון" – ידיים נפתחות לצדדים בשאיפה ונסגרות בחיבוק עצמי בנשיפה.
- ♦ אפשר להנחות לספור יחד 4-1 בשאיפה, 4-1 בהחזקה קצרה, ו-1-4 בנשיפה – כדי לפתח שליטה ומודעות מתקדמת יותר.

מחיות קצב מסכמות

מטרות

- ♦ חיזוק תחושת השייכות בקבוצה
- ♦ יצירת חוויה משותפת מסיימת ומלאת אנרגיה חיובית
- ♦ פיתוח יכולת קשב ושיתוף פעולה

הכנה

הילדים יושבים או עומדים במעגל כך שכולם רואים ושומעים זה את זה.

מהלך הפעילות

נפתח במחיות כף בקצב פשוט (לדוגמה: מחיות כף – מחיות כף – טפיחה על הברך). הילדים מצטרפים כולם יחד ושומרים על אותו הקצב. לאחר חזרה קצרה, אפשר להוסיף שינוי: טפיחה על השולחן, הקשה על גב היד, או מחיות כף עם השכן. בכל פעם משנים את הקצב או מוסיפים תנועה קטנה, עד שנבנה רצף משותף. הפעילות מסתיימת במחיות כף חזקה ומשותפת לכל הקבוצה, כסימן לסיום היום.

הרחבת הפעילות לבוגרים

ניתן לאפשר לכל ילד להמציא מקצב קצר, וכל הקבוצה מחקה אותו. כך נוצר רצף אישי-קבוצתי שמדגיש תרומה של כל משתתף.

ענן רגוע

מטרות

- ♦ יצירת סיום רגוע ונעים ליום
- ♦ פיתוח יכולת דמיון מודרך ושפה חושית
- ♦ עיבוד חוויות היום בצורה חיובית ומסכמת

עזרים

אפשר לשלב מוזיקה שקטה ברקע, אך לא חובה.

הכנה

הילדים יושבים או שוכבים בנוחות, עוצמים עיניים ונעזרים בדמיון.

מהלך הפעילות

ננחה את הילדים לדמיין ענן לבן ורך יורד אליהם. הם "עולים" על הענן ונחים עליו בנוחות. הענן לוקח אותם לטיול איטי ושקט בשמים. תוך כדי הטיול, הילדים מוזמנים להביט מטה ולראות כאילו מוקרנים על הענן כל הדברים שחוו היום: הפעילויות, המשחקים, המילים שנאמרו והחוויית שהתרחשו.

נשאל: מה רואים? מה שומעים? איזה ריח מריחים? איך הגוף מרגיש על הענן? בהדרגה הענן מחזיר את הילדים חזרה למעגל. הם יורדים ממנו בעדינות, פוקחים עיניים וחוזרים למציאות רגועה ונינוחה.

הרחבת הפעילות לבוגרים

ניתן להוסיף שלב בו כל אחד משתף במילה אחת מהדבר שראה או הרגיש על הענן, וכך מתבצעת חזרה קבוצתית קצרה על חוויות היום.

שבוע שני

חברים מסביב לעולם- חשיפה לשפות, תרבויות וסיפורים מרחבי הגלובוס

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד' ייחודי רביעי	יום ה'	
<u>מה חסר למסע?</u>	<u>במזוודה שלי יש</u>	<u>רכבת הארצות</u>	<u>דקלום קבוע לרביעי בשבוע</u>	<u>מושגים חדשים מהמסע</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>חברים מסביב לעולם- יצירה</u>	<u>פולין- כדורי שלג</u>	<u>מצרים- בניית פירמידה משותפת</u>	<u>ארצות הברית- לומדים אנגלית</u>	<u>ספרד- ניסוי הזיתים</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>סיבוב כדור תודה</u>	<u>נושמים יחד</u>	<u>מחאות קצב מסכמות</u>	<u>דקלום לסיום</u>	<u>ענן רגוע</u>	סיום יום

השבוע נמשיך את מסענו בנושא 'מסביב לעולם' ונפתח חלון לעולם המגוון שסביבנו. נכיר שפות שונות, נציץ אל תרבויות ומנהגים מרחבי הגלובוס, ונגלה עד כמה כל עם מביא עמו צבע וגוון ייחודי. לצד זאת, נעמיק בהיכרות עם גדולי ישראל שחיו ופעלו באותן ארצות – ודרכם נלמד לא רק היסטוריה, אלא גם מידות טובות, ערכים ומסרים לחיים שלנו.

המטרה שלנו היא לפתח אצל הילדים פתיחות וסקרנות לעולם הגדול, לצד תחושת שייכות וגאווה במסורת ובמורשת שלנו.

"איזהו חכם? הלומד מכל אדם" (אבות ד', א') – בכל תרבות, בכל סיפור ובכל מקום ניתן למצוא השראה ולמידה.

הסבר כללי על מהלך הפעילות בשבועיים הקרובים

במהלך השבועיים הבאים נצא יחד למסע דמיוני מרתק בין ארצות שונות. בכל יום נפגוש דמות הוד מגדולי ישראל, נשמע סיפור מחייה ונלמד ממנו מסרים מחכימים לחיי היום-יום. לצד זאת, נלמד גם עובדות מעניינות על כל ארץ, ונתנסה בפעילות חווייתית וחברתית שתעמיק את ההיכרות שלנו עם המקום.

חשוב לדעת: הפעילות היומית מלאה ועשירה, ולכן אין צורך להשתמש בפעילויות הפתיחה והסיום המופיעות בתחילת החוברת. זאת מלבד הנוכחות היומית הקבועה שחובה לבצע.

בכל יום ייצבעו הילדים גלויה ייחודית הקשורה לארץ בה ביקרנו, והגלויות יישמרו באופן אישי לכל ילד. ביום האחרון נחבר את כל הגלויות לסרט תמונות מיוחד, ונבנה "מצלמה" פשוטה שתציג את המסע כולו – חוויה מסכמת מרגשת שתאפשר לילדים להיזכר בכל מה שלמדו וחוו.

לתשומת לב: יש לקרוא מראש את התוכן, ולהתאים את רמת הפעילות לגיל וליכולות של הקבוצה.

חברים מסביב לעולם

מטרות הפעילות

פיתוח תחושת שייכות – דרך בניית היצירה האישית הילדים מרגישים שהם חלק מהמסע
פיתוח דמיון ויכולת סימבולית – באמצעות משחק "טיסה" והצגה של קופסת הגלובוס
עבודת צוות ושיתוף פעולה – דרך הכנת דגלים וקיר תוכן קבוצתי

עזרים

- ♦ הכנה מוקדמת- קופסת נעליים מקושטת בצבעי גלובוס (ירוק וכחול)
- ♦ כוסות נייר (אחד לכל ילד)
- ♦ מקלות ארטיק (2 לכל ילד)
- ♦ עיגולי נייר לצביעה (כדור עולם- נספח)
- ♦ תמונה של כל ילד
- ♦ דפים עם קווי מתאר של דגלי מדינות
- ♦ צבעים/טושים/דבק/מספריים
- ♦ קיר תוכן או לוח גדול עם כותרת "חברים מסביב לעולם"

מהלך הפעילות

א. פתיחה – היכרות עם המסע

- ♦ נשב כולנו במעגל.
- ♦ נציג לילדים את קופסת הגלובוס ונאמר: "היום אנחנו מתחילים במסע מסביב לעולם! בכל יום נפתח את הקופסה, נגלה מה מסתתר בה ונצא לגלות מקום חדש".
- ♦ נעשה מעגל אנרגיה: נעביר את הקופסה מיד ליד. כל ילד שמחזיק בה מביט אל תוך עיניים של הילד היושב לידו ואומר לו שלום ומעביר לו את הקופסה.

ב. יצירה אישית – "אני בכדור פורח"

- ♦ נחלק לילדים כוס קרטון, מקלות ארטיק, ועיגול נייר לצביעה.
- ♦ נאמר לילדים: "כל אחד מכם בונה כדור פורח משלו. הכדור הפורח ייקח אותנו למסע".
- ♦ נבקש לצבוע את כדור הארץ (הגלובוס) בירוק וכחול (יבשות וימים).
- ♦ נדביק מקלות ארטיק לכדור ונחבר לכוס.

- ◆ נוסף את תמונת הילד לכוס – כאילו הוא טס בכדור הפורח.
- ◆ ניתן לקשט את הכוס בקרעי נייר או בכל צורה שהילד בוחר.

ג. יצירה קבוצתית – דגלים וקיר תוכן

- ◆ נחלק את הילדים לקבוצות קטנות. כל קבוצה מקבלת דף עם קווי מתאר של דגל מדינה אחת שנבקר בה וכן דגל אחד צבוע להעתקה.
- ◆ הילדים יצבעו את הדגלים.
- ◆ נבנה יחד קיר תוכן:
- ◆ במרכז נכתוב "חברים מסביב לעולם"
- ◆ נדביק את כל הדגלים.
- ◆ נוסף את הכדורים הפורחים של הילדים מסביב – כך כל ילד רואה את עצמו כחלק מהמסע.

ד. פעילות תנועה – "טסים ונוחתים"

- ◆ נגיד לילדים: "עכשיו אנחנו טסים יחד בכדורים פורחים".
- ◆ כולם עומדים ומתנועעים עם ידיים פרושות לצדדים כאילו הם טסים.
- ◆ כשאנחנו אומרים "נוחתים" – כולם מתיישבים.
- ◆ כשאנחנו אומרים "עוצרים במדינה" – כל ילד אומר מילה או מראה תנועה שקשורה למסע.

ה. סיכום

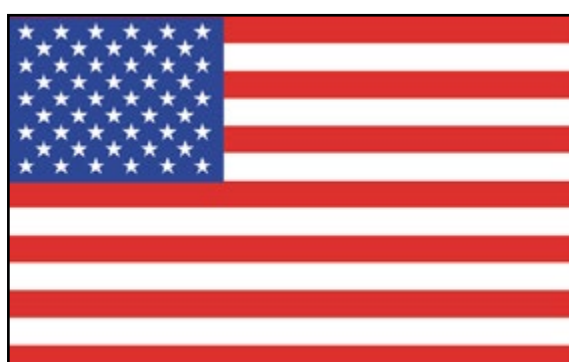
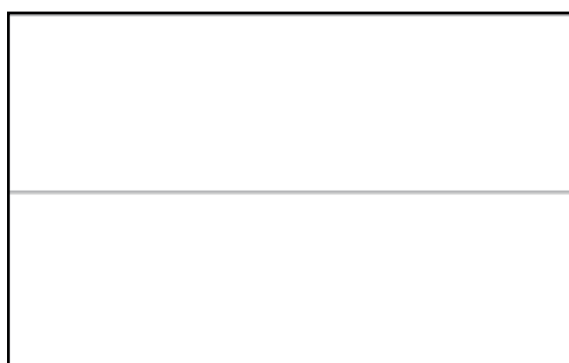
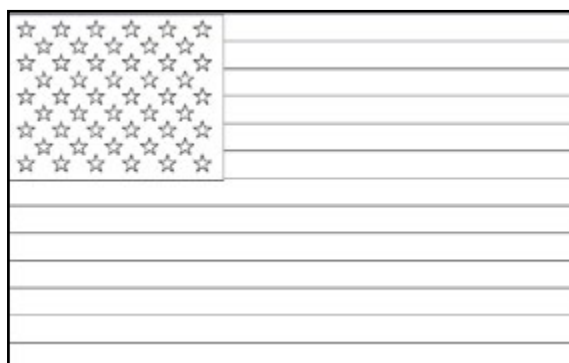
- ◆ נחזור לשבת במעגל.
- ◆ נגיד לילדים: "היום בנינו את הכדורים הפורחים שלנו והכנו את הקיר. מחר נתחיל באמת את המסע – נגלה מה מסתתר בקופסת הגלובוס ונפגוש חבר ראשון".
- ◆ נשים בקופסה חפץ קטן ליום הבא (לא פותחים עדיין – רק מסקרנים את הילדים).

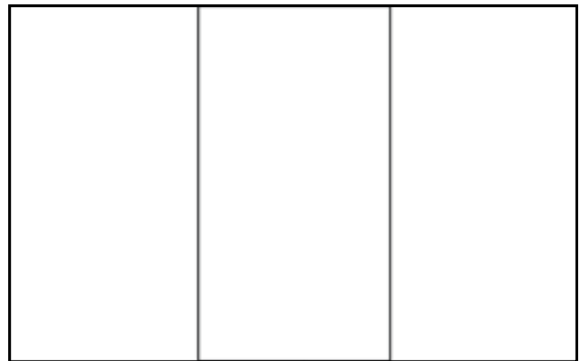
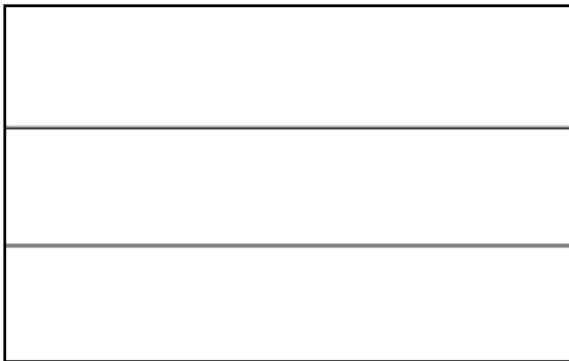
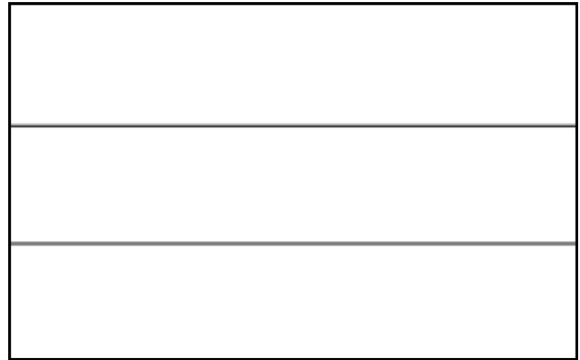
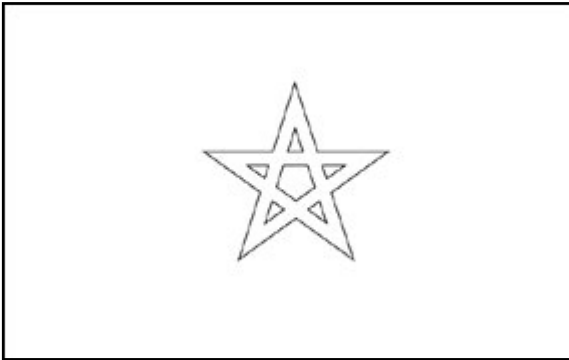
הרחבת הפעילות לבוגרים

- ◆ במקום לומר רק מילה או תנועה במשחק "עוצרים במדינה" – הילדים יכולים להוסיף משפט קצר כמו: "במדינה שלי יש שלג", "במדינה שלי חם מאוד".
- ◆ אפשר לתת לכל ילד לבחור "מדינה דמיונית" ולהראות בתנועה משהו המיוחד אותה.

הבורים מאבנה לעולם

פולין

מסר מרכזי: נתינה וחסד, שיתוף פעולה עם אחרים.
גדול ישראל: החפץ חיים – כתב ספר על שמירת הלשון.

מטרות מרכזיות:

פיתוח תחושת שייכות – דרך משחק השלג ושיתוף הפעולה הילדים חווים שהם חלק מקבוצה אחת.

חיזוק ערך הנתינה – בסיפור על החפץ חיים הילדים לומדים כיצד אפשר לתת גם מהדברים האישיים שלנו כדי לשמח אחרים.

עידוד שיתוף פעולה – בפעילות הכדורים הילדים מתרגלים עבודה יחד, שיתוף, ואמירת מילים טובות זה לזה.

טיפול סקרנות ולמידה – דרך עובדות על פולין, הילדים נחשפים לתרבות אחרת, לומדים על מנהגים מיוחדים, ומפתחים עניין בעולם הרחב.

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את **קופסת הגלובוס** כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות -

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לפולין

כמה עובדות מעניינות על פולין

1. מדינה הנמצאת ביבשת אירופה.
2. בפולין יש יערות, נהרות ובחורף יש שלג כבד, והילדים שם אוהבים לבנות בובות שלג.
3. בעיר הבירה וורשה יש ארמון מלכותי ובו גנים צבעוניים.
4. בפולין מכינים מאפה מתוק בצורת עיגול כמו סופגנייה הנקרא פאצ'קי.

פעילות להטמעת תחושת הביקור בפולין

עזרים: כדורים מנייר או כדורי ספוג קטנים המדמים שלג

מהלך הפעילות:

שלב א' – חלל המשחק: הילדים הולכים ברחבי החדר ומחזיקים כדורי "שלג".

שלב ב' – זריקה ושיתוף פעולה: הילדים זורקים את הכדור אחד לשני. כל פעם שמקבלים את הכדור, אומרים משהו טוב על חבר.

שלב ג' – סיכום קצר: נשב במעגל ונשוחח על איך היה לשחק יחד ולשתף פעולה.

סיפור על גדול בישראל- החפץ חיים

נקדים שהחפץ חיים חי בעיירה ראדין שבפולין וכתב ספר על שמירת הלשון. שמירת הלשון זה לדבר טוב אחד לשני.

סיפור: שנים רבות היה החפץ חיים ישן בבית המדרש. היו לו שתי כריות קטנות, שהיה מביא מהבית, ושם עליהן את הראש לנוח קצת.

באחד הימים, לפני חג הפסח, ביקשה הרבנית לקחת את הכריות כדי לכבס את הציפיות. אבל החפץ חיים חיך ואמר לה בעדינות שאין לו כבר את הכריות.

מה קרה לה? לפני מספר חודשים התחתנה בעיר כלה ענייה מאוד. לנשים בעיר לא היה במה לעזור, אז אספו נוצות מכל מיני בתים כדי להכין לה כריות ושמיות. כששמע על זה החפץ חיים, מיד נתן לה את שתי הכריות שלו.

ומאז – הרבה זמן הוא ישן בלי כריות, רק כדי לשמח כלה ענייה ולעזור לה להתחיל את חייה החדשים בשמחה.

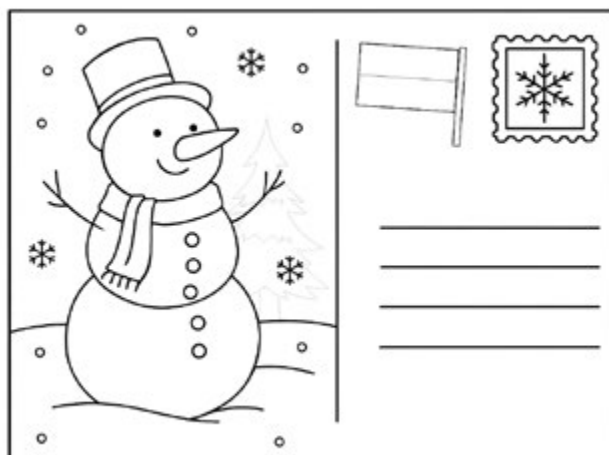
שיחה על ערכים: נשאל את הילדים שאלות פשוטות: למה הוא נתן את הכריות? איך הרגישה הכלה? מה אנחנו יכולים ללמוד מזה על נתינה?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: נתינה ועזרה לאחרים.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על פולין – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

מצרים

מסר מרכזי: חכמה, אומץ ויושרה.

גדול ישראל: הרמב"ם – רופא, חכם וגדול בתורה, שחיבר ספרים על רפואה והלכות.

מטרות מרכזיות:

חיזוק ערך החכמה – הילדים לומדים שהחכמה היא לא רק לדעת דברים, אלא גם לדעת להשתמש בהם לטובה ולעזור לאחרים.

פיתוח אומץ והתמודדות עם אתגרים – דרך הסיפור על הרמב"ם הילדים מבינים שגם כשיש קושי או סכנה, אפשר להתמודד באומץ ובחכמה.

טיפול יושרה והגינות – הילדים חווים שהאדם האמיתי והחזק הוא מי שפועל ביושר, לא מתוך קנאה או תחרות.

חויית שיתוף פעולה – בבניית הפירמידה המשותפת הילדים מגלים שכאשר כל אחד מוסיף את החלק הקטן שלו, ביחד אפשר ליצור משהו גדול ומרשים.

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים נשלב כולם כאן הידיים על כדור פורח נעלה לאן נגיע נגלה לאן נגיע? למצרים

כמה עובדות מעניינות על מצרים

1. מדינה הנמצאת ביבשת אפריקה.
2. במצרים יש את הפירמידות – מבנים עתיקים בעלי צורה הנדסית מיוחדת שנראית כמו הר עם קודקוד חד למעלה.
3. נהר הנילוס הוא הנהר הארוך ביותר בעולם.
4. יש במדבר סופות חול הנראות כמו קיר עצום המכסה את השמיים.
5. אנשים במצרים מאוד אוהבים לחם שטוח שנקרא פיתה.

פעילות להטמעת תחושת הביקור במצרים

עזרים: קוביות, כובעים או כוסות פלסטיק

מהלך הפעילות:

- שלב א' – חלל המשחק:** הילדים יושבים במעגל ומקבלים כמה קוביות.
- שלב ב' – בניית פירמידות:** יחד נבנה פירמידה קטנה מקוביות או כוסות, כל ילד מוסיף קובייה אחת בכל פעם. בראש הפירמידה נניח חרוט עם קודקוד חד.
- שלב ג' – סיכום קצר:** נסכם כשעובדים יחד אפשר ליצור משהו גדול ומיוחד – בדיוק כמו הפירמידות במצרים.

סיפור על גדול בישראל- הרמב"ם

נקדים שהרמב"ם חי במצרים לפני יותר מ-800 שנה, היה רופא גדול וחכם, ושימש כרופא האישי של הסולטאן, המלך. הוא גם חיבר ספרים על רפואה והלכות.

הסיפור: פעם חי רופא גדול וחכם מאוד – הרמב"ם. הוא היה רופאו של המלך, וריפא הרבה אנשים.

אבל היה רופא אחר, שגם הוא היה מפורסם, והוא קינא מאוד ברמב"ם. הוא רצה להיות במקומו.

יום אחד בא הרופא למלך ואמר:

"בוא נעשה תחרות! כל אחד ייתן לשני לשתות כוס עם סם מסוכן. מי שיצליח להינצל – הוא יהיה הרופא הטוב ביותר!"

המלך הסכים. הרמב"ם, שהיה חכם מאוד, שתה את הכוס – אבל כבר הכין תרופה מיוחדת שתגן עליו, וכך לא קרה לו כלום.

ואז הגיע תורו של הרופא השני. הרמב"ם בחכמתו לא נתן לו סם מוות אמיתי, אלא רק משקה מר.

אבל הרופא, שלא היה באמת חכם, נבהל מאוד, חשב שזה רעל אמיתי, ונפל חולה. המלך ראה כמה הרמב"ם חכם וטוב, והבין שהוא הרופא האמיתי והנאמן.

המסר לילדים: מי שחכם באמת – לא נלחם או מקנא, אלא משתמש בחכמה שלו כדי לעזור ולעשות טוב.

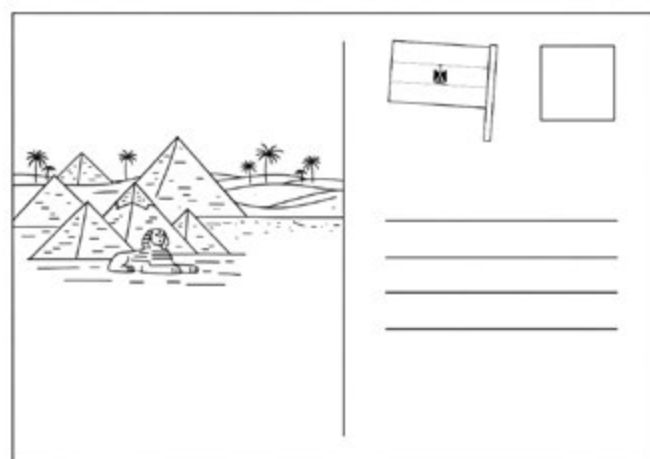
שיחה על ערכים: נשאל את הילדים שאלות פשוטות: איך הרמב"ם היה חכם? מה הוא עשה כשהיה בסכנה? במה אנחנו יכולים להיות אמיצים וחכמים ולעזור לאחרים?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: חכמה ויושרה כדי לעזור לאחרים.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על מצרים – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

ארצות הברית

מסר מרכזי: זהירות וכבוד לאחרים – ללמוד להיות אדיבים גם בסיטואציות מורכבות.

גדול בישראל: רבי משה פיינשטיין זצ"ל

מטרות מרכזיות

פיתוח כבוד והתחשבות בזולת – דרך סיפורו של רבי משה פיינשטיין הילדים לומדים שלכל אחד מגיע יחס של כבוד, גם אם הוא מפריע או טועה.

חוויית למידת אנגלית בצורה חווייתית – שילוב משחק תנועה עם מילים חדשות באנגלית מאפשר לילדים ללמוד שפה בצורה מהנה, תוך כדי חוויה גופנית וזכירה טבעית.

חיבור בין עולם הערכים לעולם הרחב – הילדים נחשפים לארץ חדשה (ארה"ב), לומדים על מקומות ומאפיינים מיוחדים בה, ומבינים שאפשר לשלב ידע חדש יחד עם ערכים חשובים כמו אדיבות וזהירות.

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לארצות הברית

כמה עובדות מעניינות על ארצות הברית:

1. ארצות הברית נמצאת בצפון אמריקה והיא אחת המדינות הגדולות בעולם.
2. בירת ארצות הברית היא- וושינגטון די סי.
3. במפלי ניאגרה זורמים מיליוני ליטרים של מים כל שנייה.
4. יש פסל ענק – פסל החירות – שמקבל את פני האנשים שמגיעים לניו יורק.
5. פארקים טבעיים עצומים – כמו הגרנד קניון.

6. ילדים שם מאוד אוהבים לאכול פופקורן.

7. במדינת פלורידה אפשר לראות אליגטורים אמיתיים בביצות. אליגטורים הם קרובי המשפחה של התנינים.

פעילות להטמעת תחושת הביקור בארצות הברית:

לכבוד רביעי ייחודי נשלב מילים באנגלית:

Tree – עץ (טריי)

Rock – סלע (רוק)

Water – מים – (ווטער)

Run – לרוץ – (ראן)

Stop – להפסיק – (סטופ)

"גן הפארק והמים"

שלב א' – הכנת הילדים: נסביר את המילים באנגלית, כל ילד בוחר את הדמות שהוא מייצג, חלקם מים וחלקם דוממים- סלע, עץ.

שלב ב' – המשחק: הילדים שמייצגים מים נעים בעדינות בין העצים והסלעים.

♦ כאשר נכריז Stop! – כל הילדים עוצרים.

♦ כאשר נכריז Run! – המים זורמים שוב בין הדוממים.

♦ חוזרים על המילים באנגלית תוך כדי תנועה.

שלב ג' – סיכום: נשב במעגל ונשאל את הילדים איך הרגישו להיות מים ואיך צריך להיות זהירים סביב אחרים.

נעצים את הקישור לערכים של רבי משה – זהירות, כבוד ואדיבות.

סיפור על גדול בישראל – רבי משה פיינשטיין

רבי משה פיינשטיין זצ"ל היה חכם גדול מאוד, אבל גם אדם עדין, מנומס ומלא כבוד לכל אחד ואחד.

פעם, באמצע שיעור חשוב שנתן לתלמידיו בישיבה, נכנס לפתע אדם והפריע.

רבי משה רמז בעדינות לאחד הבחורים שיוציא את האיש החוצה, כדי שיוכל להמשיך את השיעור בלי הפרעה.

אבל מה קרה מיד אחרי השיעור?

רבי משה רץ בעצמו אל האיש, חיך אליו וביקש ממנו סליחה!

הוא אמר לו: "אני מקווה שלא נפגעת. לא רציתי לצער אותך בכלל".

כך הראה רבי משה כמה חשוב לשים לב לרגשות של כל אדם, גם אם הוא הפריע באמצע שיעור חשוב.

מסר: חשוב לכבד את כולם ולהתחשב ברגשותיהם.

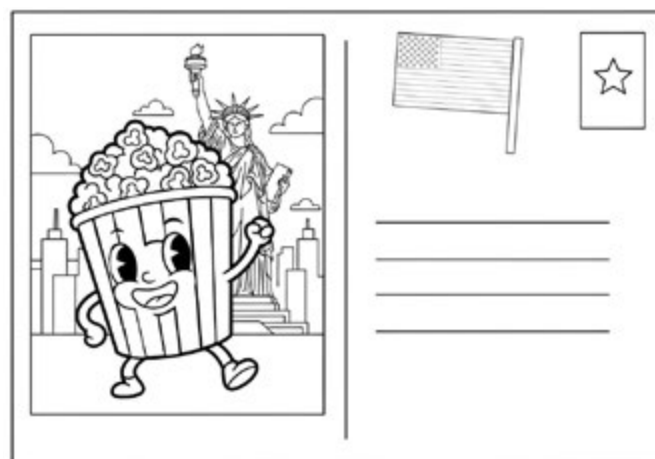
שיחה על ערכים: למה לדעתכם רבי משה ביקש סליחה מהאיש? איך לדעתכם הרגיש האיש כשהרב התנצל בפניו? מה אנחנו יכולים ללמוד מזה על איך מתנהגים כשמישהו מפריע לנו? מתי גם אנחנו יכולים לשים לב לרגשות של חבר או אחות ולכבד אותם?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: זהירות וכבוד לאחר.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על ארצות הברית – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

ספרד

מסר מרכזי: מסירות נפש ועזרה לאחר – כיצד עזרה לזולת יכולה להציל גם אותנו?
גדול בישראל: רבי יצחק אברבנאל, שר האוצר במלכות ספרד.

מטרות מרכזיות

פיתוח סקרנות וחקירה – הילדים לומדים להבחין בפרטים שונים ולחקור באופן פעיל.
פיתוח שיתוף פעולה ועבודת צוות – באמצעות פעילויות קבוצתיות, הילדים לומדים לעבוד יחד ולעזור אחד לשני.
פיתוח מודעות לערכים ולחסד – באמצעות הסיפור על רבי יצחק אברבנאל, הילדים לומדים על מסירות נפש ועזרה לזולת.

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לספרד

כמה עובדות מענייניות על ספרד

1. מדינה הנמצאת ביבשת אירופה.
2. עיר הבירה היא מדריד.
3. עיר מרכזית בספרד היא ברצלונה, יש בה בניינים מצוירים ומיוחדים שבנה אדריכל בשם גאודי.
4. בספרד מגדלים הרבה זיתים לשמן. השמן מיוצר מזיתים ומשמש למאכל, הדלקת נרות, ריפוי, הכנת סבון ודיו לכתובה, וכשהיה בית המקדש גם למשיחת מלך ומשיחת כהן.

5. יש שם חופי ים ארוכים ויפים, הרים וערים עתיקות.

6. ספרד מפורסמת בפלמינגו (שקיטן), מוזיקה וריקודים מסורתיים.

פעילות להטמעת תחושת הביקור בספרד

חקירת הזיתים (לחודשים כסלו טבת)

עזרים: זיתים, חיתול בד או גרב נקייה, כלי שקוף לכל קבוצה.

נחלק את הילדים לקבוצות קטנות (2-3 ילדים בקבוצה).

שלב א' - חקירה והסבר נספר לילדים על בית הבד ועל תהליך הפקת שמן הזית.

שלב ב' - סחיטת הזיתים כל קבוצה מקבלת מספר זהה של זיתים וכלי שקוף.

הילדים סוחטים בזירות את הזיתים בתוך הבד/גרב ומכינים שמן.

לאחר מכן משווים כמה טיפות שמן הצליחו להפיק, ומדברים על חשיבות שיתוף הפעולה.

כל קבוצה מבצעת את הפעילות לפי ההסבר.

נעקוב אחרי התהליך, נוודא שכולם משתתפים ושומרים על סדר.

שלב ג' - סיכום נדון במה שלמדנו מהפעילות: עבודה משותפת, סבלנות ושיתוף פעולה.

סיפור על גדול בישראל- רבי יצחק אברבנאל

פעם חי חכם גדול מאוד, ושמו רבי יצחק אברבנאל. הוא היה שר חשוב אצל מלך ספרד, והמלך מאוד אהב אותו והקשיב לעצותיו.

אבל... היו שרים אחרים שקינאו בו ורצו להזיק לו. הם לחשו למלך כל מיני דברים לא נכונים, עד שהמלך כמעט השתכנע. הוא החליט לשלוח את רבי יצחק בשליחות מסוכנת - אל מקום שבו היה תנור גדול ובווער, ותמיד היה שם איש שומר, לשמור על האש שלא תתפשט

המלך אמר לשומר שאם יבוא מישהו ושאל: "האם נעשתה גזירת המלך?" תזרוק אותו לתנור.

בדרך, פגש רבי יצחק יהודי שביקש ממנו:

"בבקשה! בני הקטן צריך ברית מילה ואין לנו מי שיעזור לנו!"

רבי יצחק מיהר מאוד, אבל לא יכל לסרב ועזר להם.

בינתיים... אחד השרים הרעים רץ בעצמו לשומר התנור לשאול אם נעשתה מצוות המלך. שומר התנור חשב שזה האיש שעליו דיבר המלך – ותפס אותו וזרק אותו אל האש! כאשר הגיע רבי יצחק לבסוף, אמר לו המנהל: "כן, כבר עשיתי מה שהמלך ביקש."

כך ניצל רבי יצחק ממוות – בזכות שעשה מצווה ועזר ליהודי אחר.

המסר המרכזי מי שחושב רעה על חברו – בסוף הרע חוזר אליו עצמו. עזרה לאחר יכולה להציל גם אותנו, וכל מה שאדם עושה – לעצמו הוא עושה.

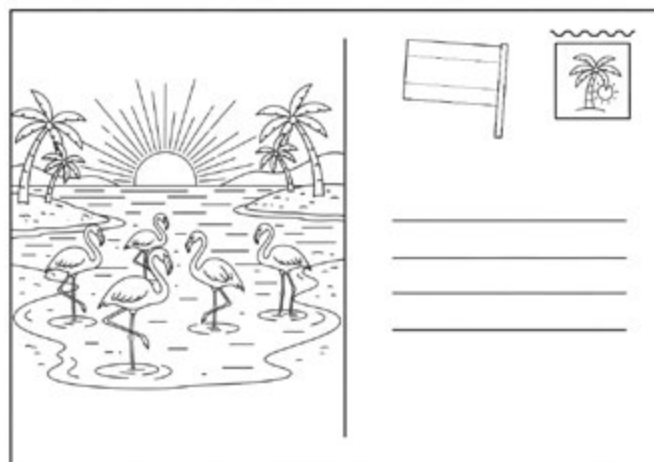
שיחה על ערכים – למה רבי יצחק עצר בדרך ועזר ליהודי, אפילו שהיה מאוד ממהר? מה קרה לשר הרע שניסה לעשות רע? מה אנחנו יכולים ללמוד מכאן על לעשות טוב לחברים שלנו?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: מסירות נפש ועזרה לאחר.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על ספרד – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

שבוע שלישי

"צעד נוסף בעולם הגדול" – ממשיכים לגלות מקומות חדשים

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד' יחודי	יום ה'	
<u>מה חסר למסע?</u>	<u>במזוודה שלי יש</u>	<u>רכבת הארצות</u>	<u>דקלום קבוע לרביעי בשבוע</u>	<u>מושגים חדשים מהמסע</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	
<u>מרוקו- תחרות המים</u>	<u>ליטא- אגם משותף</u>	<u>איטליה- חנות הגלידה</u>	<u>תימן- משחקים כמו פעם</u>	<u>אוקראינה- שדה חמניות</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>סיבוב כדור תודה</u>	<u>נושמים יחד</u>	<u>מחיאות קצב מסכמות</u>	<u>דקלום לסיום</u>	<u>מסכמים מסע- יצירת מצלמה של גלויות</u>	סיום יום

במהלך השבוע נמשיך את המסע המרתק שלנו בין יבשות רחוקות, מדינות מגוונות ותרבויות צבעוניות. נגלה מאכלים ייחודיים, מנהגים עתיקים וסיפורים מרתקים מרחבי העולם. לצד זאת נפגוש דמויות גדולות ומשפיעות, שהאירו את דרכן של קהילות ישראל בכל מקום, והניחו לנו אוצרות רוח וערכים על-זמניים. דרך החוויות נלמד לראות כי גם כאשר המרחק גדול והשוני ניכר – הלב היהודי תמיד פועם באמונה, באחדות ובאהבה לכל אחד ואחת.

מרוקו

מסר מרכזי: כוחו של כבוד וברכה על הדברים – כשמכירים תודה על מה שיש, מתווספת ברכה.

גדול בישראל: רבנו חיים בן עטר – ה"אור החיים" הקדוש

מטרות מרכזיות

העשרת ידע כללי – הכרת מרוקו, תרבותה וסמליה
פיתוח הרגלים ערכיים – הכרה בחשיבות של הודיה וברכה
העצמת שיתוף פעולה – פעילות חווייתית קבוצתית סביב נושא מהטבע

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? למרוקו

כמה עובדות מעניינות על מרוקו

1. מרוקו נמצאת ביבשת אפריקה.
2. עיר הבירה היא רבאט.
3. במרוקו יש שוק צבעוני עם הרבה תבלינים, שטיחים ומנורות.
4. במדבר סהרה אפשר לרכב על גמלים.
5. בעיר שפשוואן כל הבתים צבועים בצבע כחול.
6. משקה מסורתי- במרוקו נוהגים להכין תה עם עלי נענע.
7. במרוקו יש הרים גבוהים שנקראים הרי האטלס.

פעילות להטמעת תחושת הביקור במרוקו

- עזרים:** כוסות פלסטיק, קנקן מים/תה, כלי קטן ריק לכל קבוצה.
- ♦ נחלק את הילדים לקבוצות קטנות (3-4 ילדים).
  - ♦ כל קבוצה עומדת בשורה. הראשון מקבל כוס מים/תה מהקנקן, רץ בזהירות ושופך לכלי הקבוצתי, חוזר ומעביר לחבר הבא.
  - ♦ הקבוצה צריכה למלא את הכלי כמה שיותר תוך זמן קצוב.
- המשקה המסורתי, שנועד לאירוח, ניתן לכולם מכל הלב...

סיפור על גדול בישראל יוסף קארו – האור החיים הקדוש

אחד מעשירי העיר סאלי בא אל האור החיים הקדוש וסיפר: רכשתי פרדס ובו שני מעיינות, אך פתאום הם ייבשו. רצוני לבקש את ברכת הצדיק.

באותו רגע, תוך כדי שיחה, שתה האיש מים אך לא בירך עליהם. אמר לו האור החיים: "כיוון שאינך מברך – אין אתה ראוי לברכה. המים עצמם מבקשים ברכה, וכשבאו לרשות יהודי – דרשו שיכירו בכבודם".

האיש קיבל על עצמו לברך, ואף מינה שומר שידאג שכל שותה יברך. בתוך יום אחד – שבו המעיינות לנבוע.

מסר מרכזי: כשמברכים ומודים על מה שיש לנו – מתווספת ברכה ושפע.

שיחה על ערכים: מתי התחילו המעיינות לנבוע? מה נלמד? יש לכם עצות שיזכירו לנו לברך את המים? את המאכלים? וכך נזכה גם אנחנו לברכה גדולה... (אולי לשים שלט בבית? אולי לבקש מאח/אחות שיזכירו...)

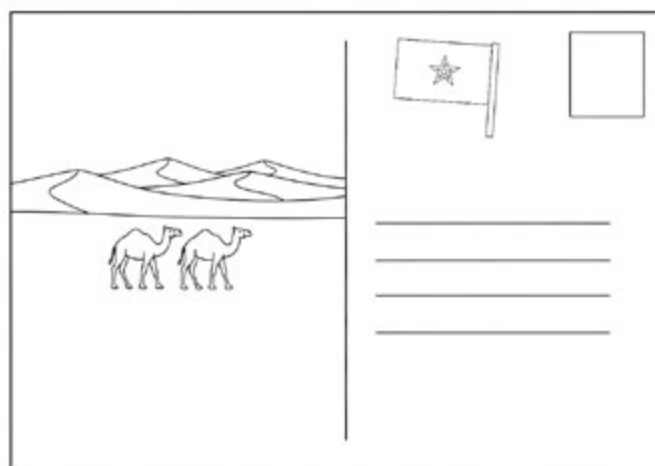

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: כוחה של ברכה.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על מרוקו – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

ליטא

מסר מרכזי: כמו שהאגמים בליטא נוצרים מטיפות רבות, כך גם כשכל אחד תורם את חלקו – אפשר להגיע לדברים גדולים.

גדול בישראל: הגאון מווילנה – רבי אליהו בן שלמה זלמן

מטרות מרכזיות:

1. להכיר את ליטא: יערות, אגמים ועיר הבירה וילנה.
2. להתנסות בשיתוף פעולה קבוצתי באמצעות תקשורת לא-מילולית.
3. ללמוד מהגאון מווילנה על החשיבות של תורה ומצוות.

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים נשלב כולם כאן הידיים על כדור פורח נעלה לאן נגיע נגלה לאן נגיע? לליטא

כמה עובדות מעניינות על ליטא

1. ליטא נמצאת ביבשת אירופה
2. עיר הבירה היא וילנה, ובה בתים יפים ומיוחדים
3. בליטא יש יערות ירוקים גדולים עם איילים וחיות בר
4. בליטא יש הרבה אגמים כחולים, ואנשים שטים בהם בסירות.

פעילות להטמעת תחושת הביקור בליטא

"אגם משותף"

שלב א' – נחלק את הילדים לקבוצות קטנות. כל קבוצה מקבלת חבילת דפים כחולים קטנים (כמו טיפות מים).

שלב ב' – בכל סבב, כל קבוצה בוחרת ילד אחר שיניח דף כחול במרכז.

שלב ג' – עובדים בשקט – אסור לדבר. כל ילד יכול רק להניח את החלק שלו בלי לגעת בחלקים של אחרים.

שלב ד' – לאט לאט נוצר אגם גדול. הילדים צריכים להתאים את עצמם למה שקורה **סביב** – לשים לב להבעות פנים, שפת גוף ולפעול יחד.

שיחה בסיום – מסבירים: כמו שהאגם נבנה מטיפות רבות, גם בעבודה משותפת כל אחד תורם את חלקו, וכך נוצרת יצירה גדולה.

סיפור על גדול בישראל – הגאון מווילנה

בווילנה, עיר הבירה של ליטא, חי אחד מגדולי ישראל – הגאון מווילנה. הוא רצה מאוד לעלות לארץ ישראל ואף התחיל בהפלגה לשם. אבל באמצע הדרך החליט לשוב לביתו. כולם התפלאו – איך זה ייתכן?

מאוחר יותר סיפרו תלמידיו שהגאון היה מסופק, מתלבט, בכמה עניינים חשובים: איך יקיים בדרך מצוות כמו תרומות ומעשרות או דיני מי השתייה. הוא פחד חלילה לטעות. לכן אמר: "גם על ידי לימוד התורה וקיום המצוות כאן בגלות – אפשר לקרב את הגאולה". ובסופו של דבר תלמידיו כן עלו לארץ, והתחילו את ההתיישבות בצפת.

מסר מרכזי: דקדוק במצוות והלכות בכל מצב

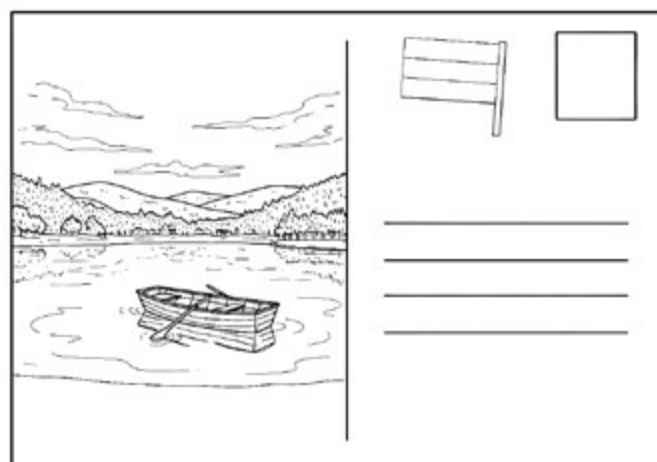
שיחה על ערכים: למה הגאון מווילנא חזר לליטא באמצע הדרך לארץ ישראל? איך אפשר לקרב את הגאולה? מה אנחנו יכולים ללמוד מהסיפור?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: דקדוק במצוות.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על ליטא – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

איטליה

מסר מרכזי: דאגה ועזרה לזולת
גדול בישראל: ר' עובדיה מברטנורא

מטרות מרכזיות:

פיתוח סקרנות ולמידה על תרבויות אחרות – הילדים נחשפים לעובדות חדשות על איטליה וחווים את הלמידה דרך משחק וחוויה

עידוד שיתוף פעולה והתחשבות – באמצעות "חנות הג'לטו" הילדים מתרגלים תור, הקשבה ושיתוף פעולה עם חבריהם

מיומנויות קנייה ומכירה – הילדים יתנסו בקבלת החלטות, בחלוקת כסף מדומה ובהערכת מחירים

חיזוק ערך הדאגה לזולת – הילדים לומדים מסיפורו של רבי עובדיה מברטנורא כיצד לראות את צרכי האחר ולעזור לו להרגיש שייך ואהוב

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לאיטליה

כמה עובדות מעניינות על איטליה

1. איטליה נמצאת על יבשת אירופה
2. עיר הבירה של איטליה היא רומא
3. באיטליה יש עיר מיוחדת על המים – ונציה – שבה שטים בסירות במקום במכוניות

4. בעיר פיזה נמצא מגדל מפורסם בשם מגדל פיזה, המגדל נוטה הצידה ונראה כאילו הוא עומד ליפול

5. באיטליה נמצא הר געש ידוע בשם וזוב

6. האיטלקים מאוד אוהבים לאכול גלידה (ג'לטו)

פעילות להטמעת תחושת הביקור באיטליה

"חנות הג'לטו"

עזרים:

- ◆ דפי יצירה עם גביעים וקצפות להדפסה/צביעה
- ◆ צבעים, טושים, דבק, מספרים
- ◆ קרטונים קטנים או דפי קרטון להכנת כרטיסים של הגלידות
- ◆ חלקי משחק (מטבעות, שטרות, כרטיסי משחק) לשימוש ככסף
- ◆ שולחנות או שטח מסודר לדוכנים
- ◆ מדבקות או חומרים לקישוט הדוכנים

מהלך קצר:

- ◆ הילדים צובעים את הגביעים והקצפות, גוזרים ומכינים כרטיסי גלידה.
- ◆ בוחרים 4 זוגות ילדים שיהיו מוכרי הגלידה ודואגים להכין את דוכניהם ומחירון.
- ◆ שאר הילדים מסתובבים בין הדוכנים לרכישת גלידות תוך שימוש בכסף המשחק.
- ◆ במהלך הפעילות יש דגש על שיתוף פעולה, הקשבה וכיבוד תור.

סיפור על גדול בישראל- רבי עובדיה מברטנורה

נקדים שרבי עובדיה מברטנורה נולד וחי באיטליה ולאחר מכן עלה לא"י.

סיפור- כאשר הגיע ר' עובדיה לירושלים הקים בה ישיבה, שבה למדו בחורים מכל מיני מדינות. הוא היה להם כמו אבא – דואג להם לא רק שילמדו תורה, אלא גם שיהיה להם טוב, אוכל ולינה.

פעם בא אליו בחור צעיר מאיטליה. הבחור היה עני מאוד, עזב את משפחתו ובא לארץ ישראל כדי ללמוד תורה. הוא סיפר לרבי עובדיה שאין לו אוכל וגם אין לו מקום לישון.

כששמע רבי עובדיה את דבריו, חייך ואמר לו:

"אל תדאג, בני. אני אדאג לך כמו שאני דואג לבן שלי".

ומאותו יום דאג לו רבי עובדיה לכל מה שצריך – נתן לו מקום לישון, אוכל חם, וגם עזר לו ללמוד תורה בשמחה.

מסר מרכזי: דאגה לזולת היא לא רק לעזור בלימוד או במילים טובות – אלא גם לראות את הצרכים הפשוטים של החבר ולתת לו הרגשה שהוא שייך ואהוב.

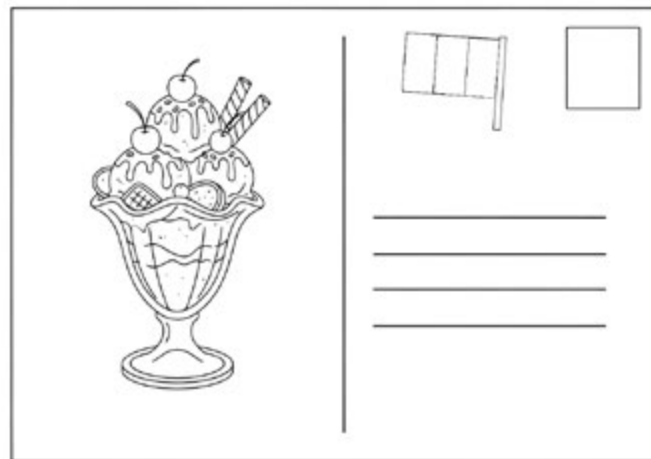
שיחה על ערכים: איך הרגיש הבחור מאיטליה כשסיפר לרבי עובדיה שאין לו אוכל ומקום לישון? מה עשה רבי עובדיה כדי לעזור לו? איך אנחנו יכולים לדאוג לחברים שלנו שירגישו טוב ושייכים?

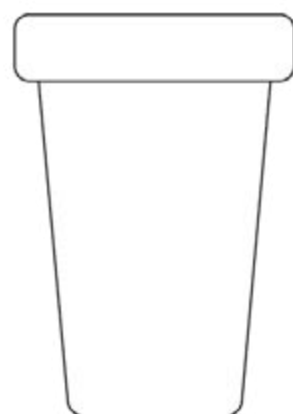
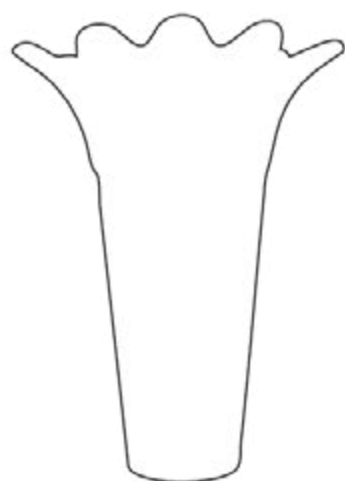
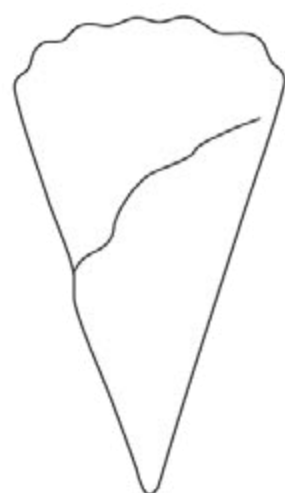
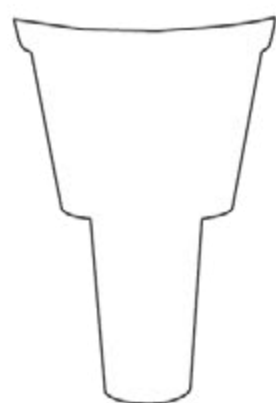
סיכום יום יצירתי

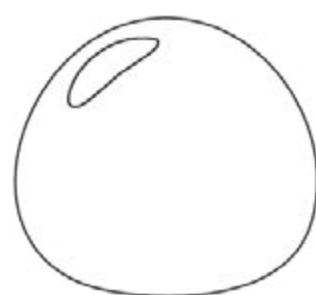
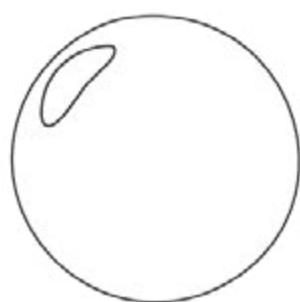
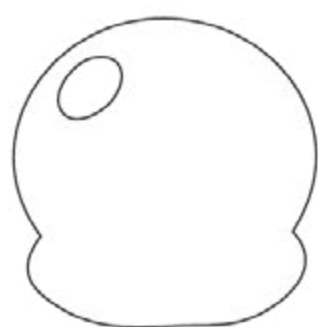
מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: דאגה ועזרה לזולת.

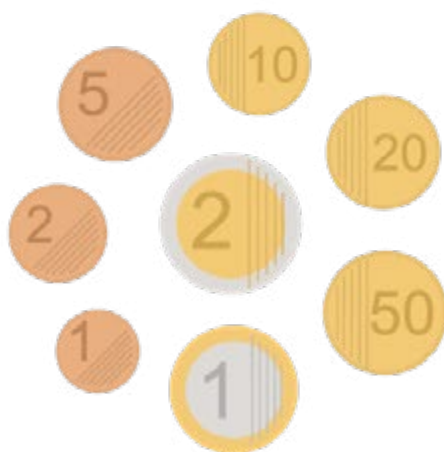
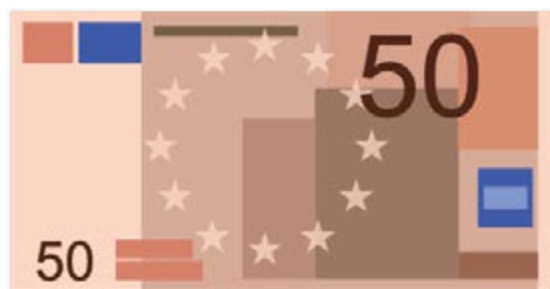
שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על איטליה – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

תימן

מסר מרכזי: ללמוד על המסורת, המשחקים והחיים בתימן, ולהבין את הערך של שמירה על המנהגים והחברות.

גדול בישראל: הרש"ש הקדוש – רבי שלום מזרחי שרעבי

מטרות מרכזיות:

פיתוח יכולת שיתוף פעולה – הילדים ילמדו לעבוד יחד במשחקים מסורתיים ולשמור על הכללים

חיזוק מיומנויות מוטוריות – המשחקים המפעם דורשים תנועה, זריקה, קפיצה ותיאום יד-עין

הבנת המסורת והכבוד למסורת – הילדים לומדים על משחקים מסורתיים ועל הערכים שעומדים מאחוריהם

פתיחה:

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לתימן

כמה עובדות מעניינות על תימן:

1. תימן מדינה הנמצאת ביבשת אסיה.
2. עיר הבירה היא צנעא, הבתים בה נראים כמו טירות מצוירות עם חלונות מעוטרים.
3. בתימן יש הרים גבוהים לצד מדבריות.
4. ילדים בתימן משחקים עם אבנים קטנות כמו גולות.
5. אנשים שם לובשים בגדים מסורתיים צבעוניים.

6. יש להם קפה גישר (קפה לבן): המשקה הלאומי של תימן, שמורכב מקליפות פולי קפה מבושלות עם תבלינים כמו זנגביל, הל וקינמון, וכן לעיתים קרובות גם תוספת של סוכר ודבש.

פעילות להטמעת תחושת הביקור בתימן "משחקים של פעם בתימן" (באווירת רביעי ייחודי)

עזרים:

- ◆ אבנים קטנות או גולות (לשחק במשחקי זריקה)
- ◆ חבל לקפיצה
- ◆ חרוטים, כיסאות או סמנים אחרים לסימון מסלול
- ◆ כדור קטן או שקי חול
- ◆ חצר או שטח פתוח

מהלך הפעילות:

שלב א' – חלוקה לקבוצות:

נחלק את הילדים לקבוצות קטנות, נסביר את הכללים של כל משחק מסורתי.

שלב ב' – משחקי זריקה וקפיצה:

כל קבוצה משחקת בתורות, לדוגמה:

- ◆ זריקת אבנים למטרה – הילדים לומדים ריכוז וקואורדינציה.
- ◆ קפיצה בחבל – הילדים מתאמנים בקואורדינציה ובסבלנות.
- ◆ מסלול מכשולים עם חרוטים – הילדים לומדים שיתוף פעולה ועבודת צוות.

שלב ג' – משחק קבוצתי:

כל הקבוצות מתחלקות למתחמי משחק – משחקי קבוצות המצריכים תיאום ושיתוף פעולה. הילדים מתחלפים בתורות, עוקבים אחרי הכללים ומכבדים אחד את השני.

סיפור על גדול בישראל – הרש"ש הקדוש

יום אחד, בחורף קר מאוד בירושלים, ירד גשם חזק מאוד, והרוח נשבה בכל הכוח. צעדה ברחוב אישה עיוורת, שלא יכלה לראות, יחד עם ביתה הקטנה. הן היו עניות מאוד – בלי אוכל טוב, בלי נעליים, ועם בגדים דקים שלא מחממים בחורף. הן הלכו בבובץ, נרטבו, ורעדו מקור. הדמעות ירדו להן על הלחיים יחד עם טיפות הגשם. פתאום עבר שם רבי שלום שרעבי, הצדיק הגדול, שקראו לו גם הרש"ש. הוא ראה את האמא והילדה המסכנות, מיד ניגש אליהן, חלץ את הנעליים שלו, ונתן אותן לאמא. "ילדה יקרה, תעזרי לאמא שלך לנעול את הנעליים," הוא ביקש. אחר כך הוריד את המעיל שלו, עטף בו את הילדה ואמר לה ברוך: – "תתעטפי היטב, שלא יהיה לך קר, ושלא תכה בך הרוח". ואז, בלי לחכות אפילו שיגידו לו תודה, המשיך ללכת – ללמוד תורה.

מסר מרכזי: כשאנחנו רואים מישהו שקשה לו – אפשר לעזור אפילו במשהו קטן. מעשה של חסד יכול לחמם את הלב, בדיוק כמו שהמעיל והנעליים חיממו את האמא והילדה.

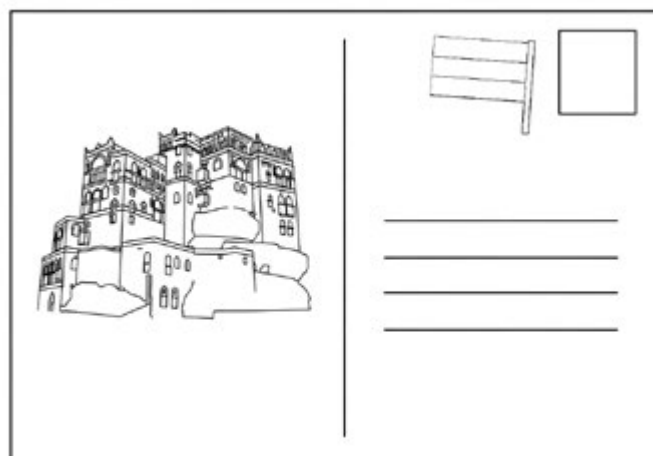
שיחה על ערכים: איך הרגישה האמא כשהרש"ש נתן לה נעליים? ואיך הרגישה הילדה כשעטף אותה במעיל? למה לדעתכם הרש"ש לא חיכה לשמוע "תודה"? באילו דרכים קטנות אנחנו יכולים לעזור לחברים או למשפחה כשקשה להם?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: שמירה על מסורת ועזרה לזולת.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על תימן – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

אוקראינה

מסר מרכזי: דאגה מתוך אהבה ואכפתיות

גדול בישראל: הבעל שם טוב הקדוש- מייסד תנועת החסידות

מטרות מרכזיות:

פיתוח תחושת שייכות וגיבוש – הילדים לומדים שביחד, כמו שדה חמניות, הם יוצרים יופי וכוח גדול יותר מאשר כל אחד לבדו

חיזוק ערך הנתינה והחסד – הילדים מגלים כיצד עזרה מתוך אהבה ואכפתיות יכולה לשנות חיים של חבר

טיפול סקרנות ועניין לעולם – הילדים מתוודעים לעובדות חדשות על מדינה רחוקה (אוקראינה) ולומדים להכיר תרבויות שונות

פתיחה

נפתח את היום במעגל, נעביר בין הילדים את קופסת הגלובוס כדי ליצור עניין וסקרנות. נדקלם יחד עם הילדים דקלום קצר לפתיחת הפעילות-

נשב במעגל נמחא כפיים

נשלב כולם כאן הידיים

על כדור פורח נעלה

לאן נגיע נגלה

לאן נגיע? לאוקראינה

כמה עובדות מעניינות על אוקראינה

1. אוקראינה מדינה ביבשת אירופה
2. עיר הבירה נקראת קייב
3. באוקראינה יש שדות חמניות רחבים וצהובים
4. יש שם חורפים קרים מאוד עם שלג כבד
5. אנשים שם אוהבים לאכול בורשט – מרק אדום מסלק
6. יש באוקראינה יערות ובהם חיות כמו זאבים ודובים

פעילות להטמעת תחושת הביקור באוקראינה "שדה חמניות"

עזרים:

- ♦ סרטים מניר קרפ צהובים – רצועה לכל ילד
- ♦ מוזיקה קצבית קצרה

מהלך הפעילות:

שלב א' פתיחה: נראה לילדים סרט מניר קרפ צהוב ונאמר:
"באוקראינה יש שדות חמניות ענקיים וצהובים, שנראים כמו ים גדול של פרחים".

שלב ב' המשחק: כל ילד מקבל סרט מניר קרפ צהוב – והוא ה"חמנייה".
כשהמוזיקה מתנגנת – הילדים זזים בחלל עם הסרט מניר קרפ ביד.
כשהמוזיקה נעצרת – הילדים מתקרבים אחד לשני ויוצרים שדה חמניות – עומדים קרוב במעגל גדול, עם הסרטים מניר קרפ למעלה.

שלב ג' סיכום: נשב במעגל, נניח את הסרטים מניר קרפ במרכז ונשאל:
איך הרגשתם כשעמדתם קרובים אחד לשני ונהייתם "שדה חמניות"?
למה פרחים נראים יפים יותר כשיש הרבה מהם ביחד?
גם אנחנו – כשאנחנו מאוחדים ועוזרים זה לזה – אנחנו כמו שדה מלא חמניות, יפים ושמחים יותר.

סיפור על גדול בישראל – הבעל שם טוב הקדוש

פעם הייתה נערה חולה מאוד. בכל גופה היו פצעים קשים שנקראים "שחין". זו הייתה מחלה מדבקת מאוד, ולכן כולם פחדו להתקרב אליה ולא היה מי שיעזור לה. הנערה נשארה לבדה, עצובה ובודדה. אבל הייתה אישה צדיקה, אשתו של הבעל שם טוב. היא לא פחדה, אלא פתחה לנערה את דלת ביתה. היא טיפלה בה באהבה, נתנה לה אוכל, רחצה אותה ודאגה לה יום אחרי יום. גם הבעל שם טוב עצמו עזר וטיפל בנערה במסירות. לאט לאט, בעזרת כל הטיפול והאהבה, הנערה הבריאה וחזרה להיות בריאה ושמחה. האישה והבעל שם טוב דאגו לה גם אחר כך – עד שנישאה לבחור טוב והתחילה חיים חדשים ושמחים. בביתו של הבעל שם טוב תמיד עזרו לכל מי שנזקק: לעניים, לאורחים, ולמי שהיה בצרה. למרות שהם עצמם חיו בפשטות ובדוחק, הם חלקו את מה שהיה להם – ועשו חסד גדול עם כולם.

מסר מרכזי: כשעוזרים לחבר שנמצא בצרה – גם אם זה לא נעים או נוח – אפשר לשנות לו את כל החיים. חסד אמיתי הוא לדאוג לאחר מתוך אהבה ואכפתיות.

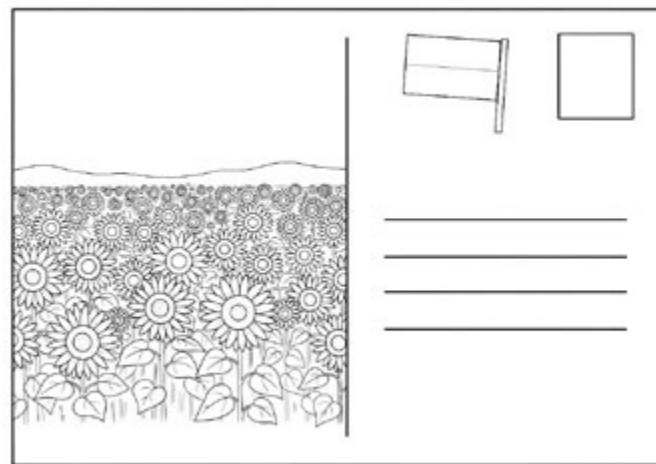
שיחה על ערכים: איך הרגישה הנערה כשכולם עזבו אותה ורק אשת הבעל שם טוב פתחה לה את הדלת? מה מיוחד בעזרה של הבעל שם טוב ואשתו – במה היא שונה מלעזור כשזה קל ונוח? אם יש מישהו בין החברים או במשפחה שצריך עזרה – מה אנחנו יכולים לעשות כדי שגם הוא ירגיש שמח ושייך?

סיכום יום יצירתי

מעגל סיכום: נשב במעגל ונזכיר את הערך המרכזי: דאגה מתוך אהבה ואכפתיות.

שיחה על המדינה: נדבר על מה למדו על אוקרינה – מה אהבו ומה מעניין אותם במדינה.

יצירת גלויה: הילדים צובעים את הגלויה היומית ושומרים במגרה האישית.

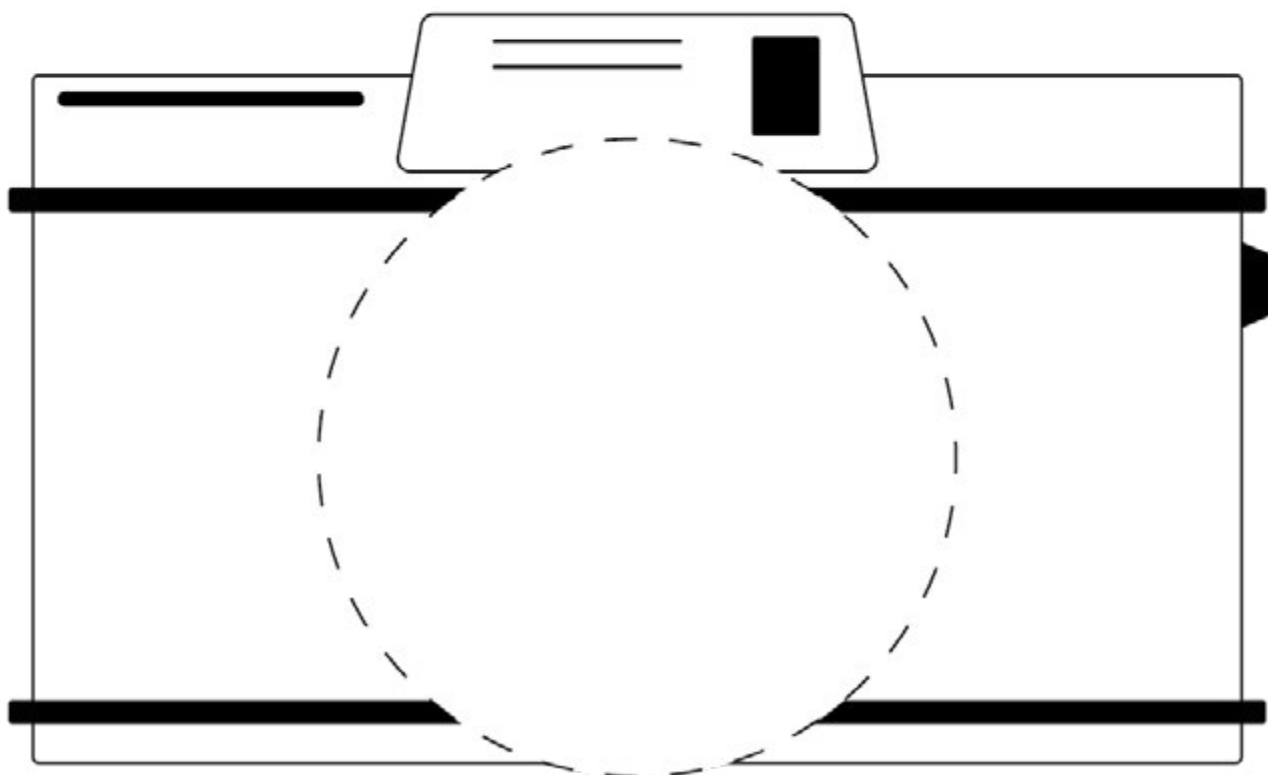
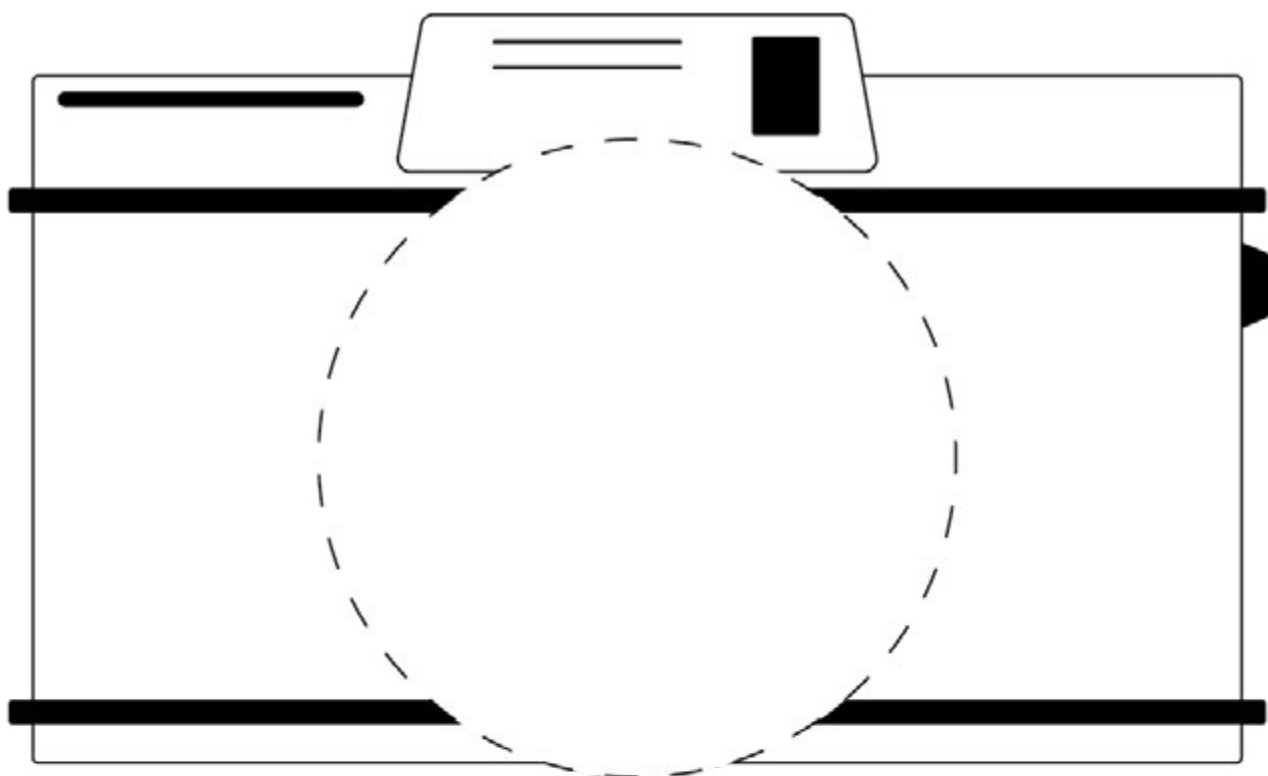

מסכמים את המסע – יצירת מצלמה עם הגלויות

בסיום השבוע נחבר יחד את כל החוויות למסע אחד רציף ומרגש:

1. **הכנת רצועת בריסטול** – כל ילד מקבל רצועת בריסטול ארוכה.
2. **חיבור הגלויות** – מדביקים את כל הגלויות שצברנו במהלך השבוע, אחת אחרי השנייה, על הרצועה.
3. **הכנת המצלמה** – גוזרים את דגם המצלמה מהנספח, צובעים ומקשטים.
4. **יצירת החריצים** – גוזרים בזהירות שני חתכים במקומות המסומנים.
5. **השחלת הסרט** – משחילים את רצועת הגלויות דרך החריצים, כך שתוכל לנוע מצד לצד.
6. **חיבור הקצוות** – מחברים את שני קצות רצועת הבריסטול כך שתיווצר טבעת מסתובבת.
7. **התוצאה** – המצלמה מוכנה! הילדים מסובבים את הגלויות ורואים את כל המסע שהכינו – מארץ לארץ, מסיפור לסיפור.

מסע מסביב לעולם

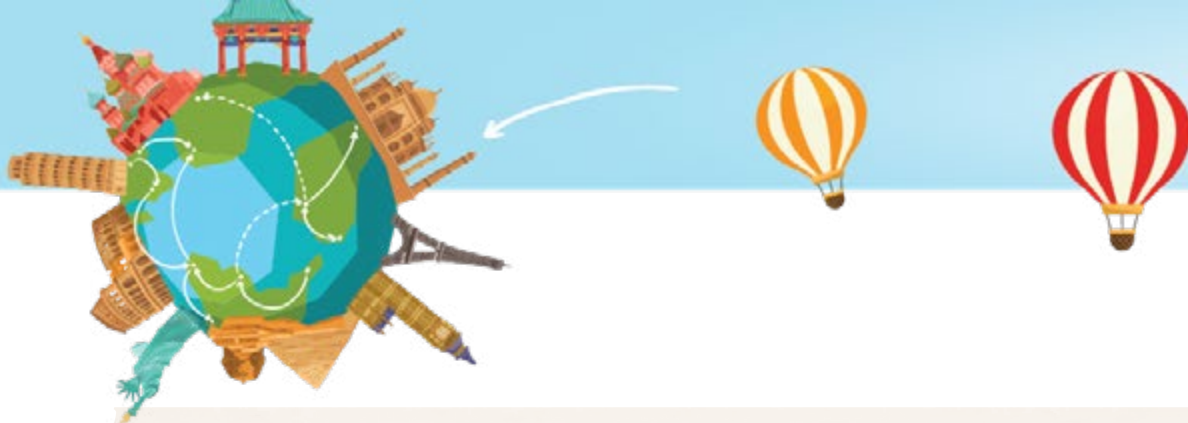

שבוע רביעי

"המסע שהפך לחבורה" – מכל העולם אל חברות אחת

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>מושגים</u> <u>חדשים</u> <u>מהמסע</u>	<u>דקלום קבוע</u> <u>לרביעי</u> <u>בשבוע</u>	<u>רכבת</u> <u>הארצות</u>	<u>במזוודה שלי</u> <u>יש</u>	<u>מה חסר</u> <u>למסע?</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>בונים יחד</u> <u>לקראת</u> <u>הגאולה</u>	<u>שעשועי</u> <u>לשון</u>	<u>מסביב</u> <u>לעולם בארץ</u> <u>ישראל</u>	<u>פותרים</u> <u>בעיות בשדה</u> <u>התעופה</u>	<u>שדה</u> <u>התעופה</u> <u>המתבלבל</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>ענן</u> <u>רגוע</u>	<u>דקלום</u> <u>לסיום</u>	<u>מחיאות קצב</u> <u>מסכמות</u>	<u>נושמים</u> <u>יחד</u>	<u>סיבוב כדור</u> <u>תודה</u>	סיום יום

השבוע נסכם את המסע כולו ונפגיש את כל החברים מכל הארצות כאן בארץ ישראל. נחזור יחד על המושגים והחוויית שלמדנו לאורך החודש, ונשים דגש על הפן החברתי – כיצד אנשים ממקומות שונים, עם שפות, מנהגים ותרבויות מגוונות, יכולים ליצור קשר אמיתי כשהם חולקים מטרה משותפת.

באמצעות משחקים, תרגולים וסיפורים נתרגל קודים חברתיים, שיתוף פעולה וגמישות מחשבתית, ונלמד שהכוח האמיתי טמון ביכולת שלנו להיות חבורה אחת – מאוחדת, קשובה ותומכת.

"הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" (תהילים קל"ג, א')

שדה התעופה המתבלבל – לומדים לדבר בג'יבריש

מטרות הפעילות:

- הבנת תחושת הזרות** – הילדים חווים בלבול שנוצר כשלא מבינים שפה אחרת
- פיתוח יצירתיות וקשב** – הילדים מתנסים בהבעות פנים, תנועות וטון דיבור כדי להבין מסרים
- עידוד תקשורת ושיתוף פעולה** – הילדים יוצרים שפה "חדשה" משותפת ומגלים דרכים נוספות לתקשר

עזרים:

- ♦ **אדון טיולון** – הבובה/הדמות שיצרנו בתחילת החודש
- ♦ **דרכון אישי לכל ילד** – דף ממוקטן
- ♦ **פעמון/תוף קטן** – לסימן עצירה
- ♦ **כובע או סרט צבעוני** – לסימון "דיילים" במשחק הסיום

מהלך הפעילות:

א. פתיחה – המפגש בשדה התעופה

1. נשב עם הילדים במעגל.
2. נספר: "אדון טיולון הגיע לשדה התעופה בארץ ישראל. פתאום – מה הוא רואה? את כל החברים מכל הארצות שביקר בהן! כולם מתרגשים, אבל יש בעיה... כל אחד מדבר שפה אחרת והוא לא מצליח להבין אף אחד."
3. נשאל את הילדים: "איך זה מרגיש כשלא מבינים מה החבר אומר?"

ב. משחקי ג'יבריש – שלב ראשון

1. נגיד לכל הילדים: "בואו נגיד שלום בשפת הג'יבריש".
2. כל ילד ממציא מילה מצחיקה במקום שלום.
3. נעשה יחד "סבב שלום" – כל ילד אומר את מילות הג'יבריש שלו.

ג. משפטים קצרים – שלב שני

1. נבחר ילד שיאמר משפט אמיתי בלחש למדריך (למשל: "איפה המזוודה שלי?").
2. הילד אומר את המשפט בקישקושים (בשפת הב' בשפת הג' או בשפה שהמציא הזה הרגע) ובטון מתאים.
3. הסבב נוסף, אפשר גם לומר את המשפט כשהשיניים מתחבאות בפה ולא רואים אותו...
3. שאר הילדים מנסים לנחש מה הוא אמר.
4. נחזור עם עוד 2-3 משפטים קצרים.

ד. משחק תנועה – הסתובבות בשדה

1. כל הילדים מסתובבים בחדר כאילו הם נוסעים עם מזוודות בשדה תעופה.
2. כשנשמע את צליל הפעמון – כולם עוצרים בזוגות.
3. כל זוג "מדבר" אחד לשני בג'יבריש ומנסה להבין בעזרת תנועות ופרצופים.

ה. משחק סיום – בדיקת דרכונים

1. נבחר 2-3 ילדים שיהיו "דיילים". נסמן אותם בכובע/סרט צבעוני.
2. שאר הילדים עומדים בתור עם ה"דרכון" (דף ממו).
3. כל ילד מגיע לדייל, אומר משפט קצר בג'יבריש, הדייל לוחץ את ידו ונותן לו לעבור.
4. נסביר לילדים: "גם אם לא דיברנו באותה שפה – חיוך, לחיצת יד ועיניים טובות עוזרות לנו להבין אחד את השני".

ו. סיכום

- ◆ נשאל: "איך הצלחנו להבין למרות שלא ידענו את המילים?"
- ◆ נדגיש: "שפת גוף, הבעות פנים וחברות יכולים לחבר גם כשאנחנו שונים".

הרחבת הפעילות לבוגרים:

- ◆ הילדים מקבלים משימות מורכבות יותר בג'יבריש, לדוגמה: "לך תביא כדור" או "שב על הכיסא".

פותרים בעיות בשדה התעופה

מטרות הפעילות

- למידת מודל לפתרון בעיות – הילדים חווים שלבים ברורים: עוצרים, חושבים, מוצאים, מנסים.
- פיתוח מיומנויות חברתיות – מתרגלים הקשבה, ויתור, חיפוש פתרון משותף.
- שיתוף פעולה – מתנסים בהגעה לפתרון קבוצתי בצורה משחקית.

עזרים

- ◆ כרטיסיות עם ציורים פשוטים של ארבעת השלבים: "עוצרים" (תמרור עצור), "חושבים" (נורה), "מוצאים" (בלון עם רעיונות), "מנסים" (לחיצת ידיים).
- ◆ כמה חפצים קטנים/קלפים שימשו "מזוודות"

מהלך הפעילות

א. פתיחה – הסיפור

- נשב עם הילדים במעגל.
- נספר: "אדון טיולון וכל החברים נמצאים בשדה התעופה, ופתאום נהיה בלגן גדול. כל אחד רצה משהו אחר, והם לא הסתדרו. מה עושים כשיש בעיה?"
- נראה לילדים את ארבע הכרטיסיות, ונאמר יחד בקול: עוצרים – חושבים – מוצאים – מנסים.

ב. תרגול מודרך קצר

- ניקח דוגמה פשוטה: שני חברים רוצים לעמוד ראשונים בתור.

נעבור עם הילדים שלב שלב:

- ◆ **עוצרים** – עושים תנועת יד כמו תמרור עצור
- ◆ **חושבים** – שמים יד על הראש
- ◆ **מוצאים רעיונות** – מרימים ידיים כאילו שולפים בלונים
- ◆ **מנסים** – לוחצים ידיים עם חבר ל.
- נחזור פעמיים כדי שיזכרו את הרצף.

ג. משחק קבוצתי – "המזוודות התבלבלו"

- ◆ נפזר בחדר כמה חפצים/קלפים – אלו המזוודות.
- ◆ נחלק את הילדים לקבוצות קטנות.
- ◆ בכל פעם שתי קבוצות "נפגשות" ורבות על אותה מזוודה.
- ◆ נעצור את המשחק, נזכיר את 4 המילים, ונדריך אותם לעבור יחד את השלבים עד למציאת פתרון (למשל: לחלוק, להחליף, להגריל).
- ◆ נחזור על כך כמה פעמים עם מצבים שונים.

ד. סיום – "מעגל הפתרונות"

- נשב שוב במעגל.
- נחלק לכל ילד כרטיס קטן עם ציור של אחד מארבעת השלבים.
- כל ילד מרים את הכרטיס שלו בתורו, וכל הקבוצה אומרת יחד בקול את המילה המתאימה.
- נסכם עם הילדים: "עוצרים – חושבים – מוצאים – מנסים – זה הכלי שלנו לפתור בעיות".

הרחבת הפעילות לבוגרים

במקום משחק המזוודות – נחלק קבוצות וניתן להן כרטיס עם בעיה חברתית כתובה (לדוגמה: "שני ילדים רוצים לשבת ליד אדון טיולון"). הקבוצה תציג מול כולם איך הם פותרים לפי השלבים.

רשימת אתגרים חברתיים (קלפים למשחק)

- ◆ שני ילדים רוצים לעמוד ליד אדון טיולון.
- ◆ שלושה ילדים רצים קדימה ורבים מי יהיה ראשון.
- ◆ ילד שומר מקום לחבר, והשני מתעצבן.

- ◆ שניים רוצים לשים את המזוודה שלהם באותו מקום.
- ◆ קבוצה רוצה לשחק משחק, אבל ילד אחר רוצה משחק אחר.

עוצרים

חושבים

מוצאים

מנסים

מסביב לעולם בארץ ישראל

מטרות הפעילות:

פיתוח מיומנויות חברתיות – הילדים לומדים להקשיב לחברים, לשתף פעולה ולהגיע להחלטות משותפות.

גמישות מחשבתית – הילדים מתרגלים להתגמש ולנסות פתרונות חדשים כשהרעיונות שלהם לא תמיד מתקבלים.

חיזוק ידע גיאוגרפי בסיסי – הילדים מזכירים לעצמם אקלים, יבשות, אוקיינוסים ומשאבי טבע שראו בחודש החולף, גם כשהם בארץ ישראל.

עזרים והכנה:

- ♦ אדון טיולון – הדמות המרכזית שהכנו בתחילת החודש
- ♦ כרטיסי אקלים – כל ילד מקבל כרטיס עם האקלים ממנו "הגיע" בארץ ישראל (לדוגמה: מדבר, יער, הר, חוף)
- ♦ שלוש משימות מוחשיות המייצגות מכשולים בדרך לירושלים:
- 1. **גשר צר** – חבל שמונח על הרצפה.
- 2. **נהר רחב** – יריעת בד גדולה שעליה אסור לדרוך, הילדים צריכים לעבור בקבוצה בעזרת "אבנים" (דפי קרטון).
- 3. **שלט כיוונים** – שלט עם שני חצים, כל קבוצה רוצה ללכת לצד אחר (כאן נכנס התרגול של גמישות).

מהלך הפעילות:

א' – פתיחה והצגת הסיפור

1. **הושבת הילדים** – נשב במעגל על הרצפה.
2. **סיפור קצר** – מספרים לילדים:
  - ♦ אדון טיולון הגיע לשדה התעופה בארץ ישראל.
  - ♦ כל הילדים מכל הארצות הגיעו לבקר אותו, אך הם לא מצליחים להחליט מה לעשות יחד.
  - ♦ יש בלגן גדול, וכולם רוצים לעשות דברים שונים.
3. **שיחה קצרה** – נשאל: "מה הייתם עושים אם כולם רוצים דברים שונים?"

ב' – חידוד המודל החברתי

1. חזרה על המודל שלמדנו ביום הקודם – מילים פשוטות וקליטות:
  - ♦ **עוצרים** – נשב ונקשיב אחד לשני
  - ♦ **חושבים** – כל אחד חושב מה הוא רוצה

♦ **מוצאים** – מנסים למצוא רעיון שמתקבל על כולם

♦ **מנסים** – מבצעים את הרעיון יחד

2. תרגול קצר – כל ילד אומר רעיון קצר, ונראה אם אפשר למצוא דבר שכולם מסכימים עליו.

ג' – חלוקה לקבוצות לפי אקלים

1. חלוקת כרטיסי אקלים – כל ילד מקבל כרטיס עם האקלים ממנו "הגיע" בארץ ישראל (מדבר, יער, חוף, הר).

2. יצירת קבוצות – הילדים מתחלקים לקבוצות לפי כרטיס האקלים שלהם.

ד' – אתגר קבוצתי ומשימות

1. הבעיה – הילדים רוצים להגיע ביחד לירושלים עם אדון טיולון, אך כל קבוצה רוצה לעבור דרך תחנה אחרת.

2. המשימה – כל קבוצה צריכה מכינה מסלול משותף ניתן להיעזר בחבלים בדים או קרטונים ולמצוא דרך לשלב את כל הרעיונות מבלי ליצור בלגן.

3. שימוש במודל חברתי – בכל פעם שנוצר קונפליקט: עוצרים ⇨ חושבים ⇨ מוצאים מנסים.

ה' – חיזוק שיתוף פעולה וגמישות

1. הפעלה יצירתית – הילדים מנסים פתרון משותף: למשל, כל קבוצה עוזרת לאחרת לעבור את התחנה שלה.

2. שילוב ידע גיאוגרפי – הילדים מזכירים את האקלים והמשאבים של כל תחנה.

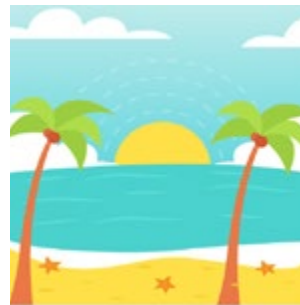
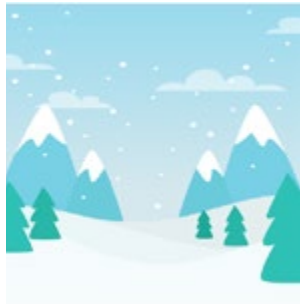
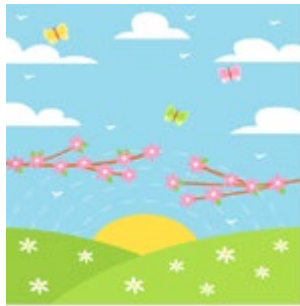
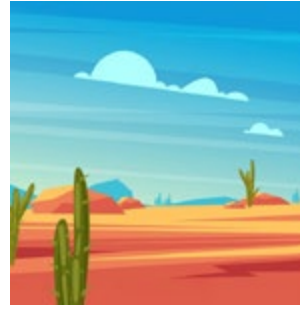
3. סיכום קצר – נשב במעגל עם אדון טיולון ונזכיר את כל המקומות בהם ביקרו הילדים לאורך החודש.

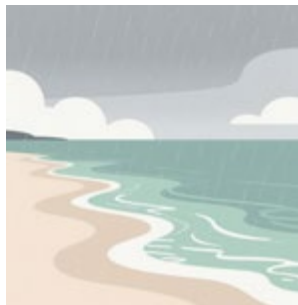
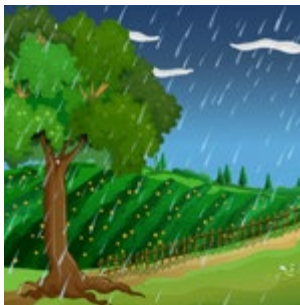
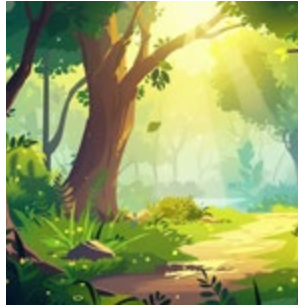
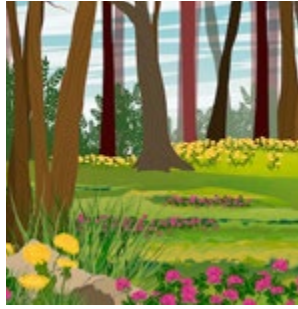
רשימת אתגרים שצריך לשים לב אליהם.

- ♦ לא כולם רוצים אותו דבר.
- ♦ לפעמים צריך להקשיב לחברים.
- ♦ אפשר למצוא פתרון שמקובל על כולם.
- ♦ שיתוף פעולה מאפשר להגיע ליעד משותף.
- ♦ לפעמים צריך להתגמש ולהתאים את הרעיונות שלנו לאחרים.

הרחבת הפעילות לבוגרים

- ♦ אפשר לחלק את הילדים לשתי קבוצות שמתחרות מי מצליחה להגיע ראשונה לירושלים – אבל רק אם כולם משתפים פעולה.
- ♦ אפשר להוסיף משימה יצירתית: כל קבוצה בונה "רכב לירושלים" מכיסאות וחבלים, אבל חייבים להסכים יחד איך לבנות אותו.

רביעי ייחודי

שבוע רביעי – שעשועי לשון וחרוזים

ביום הזה הילדים מגלים שהשפה היא עולם של משחק, דמיון וקסם. דרך שירים, שירי אצבעות, קלפים ומילים מתחרזות – הם לומדים מה זה חרוז, משחקים במילים ומפתחים שמיעה לשונית.

מטרה:

פיתוח שפה, העשרה לשונית וחדוות משחק שפתי – בקצב שמתאים לגילם.

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע –

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם –

לא נגלה!

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

ומשחקים של פעם –

כמו קסם מתוק!

מי יודע? – שאלות הגיון

מטרת הפעילות – פיתוח סקרנות וחשיבה הגיונית:

דרך השאלות הילדים לומדים לחשוב "למה?" או "איך זה עובד?", לפתח הבנה של העולם סביבם, ולתרגל הסברים מילוליים קצרים.

מהלך הפעילות:

- ◆ נשב במעגל עם הילדים.
- ◆ נשאל שאלה אחת בכל פעם. נשאר זמן קצר לחשיבה.
- ◆ בכל פעם ילד אחר עונה – כדי שכל הילדים ירגישו מעורבים.
- ◆ אם התשובה לא נכונה לגמרי, נתקן בעדינות ונחזק את החשיבה.

רשימת שאלות לדוגמה –

1. למה הדגים חיים בים ולא ביבשה?
2. למה יש שמש?
3. למה צריך מים לשתות כשחם?
4. למה יש שלג בהרים גבוהים ולא במדבר?
5. למה צריך כובע שמש בקיץ?
6. למה יש עצים ביער?
7. למה צריך סוודר ומעיל בארצות קרות?
8. למה צריך אוניה באוקיינוס?
9. למה יש חול במדבר ולא במים?
10. למה צריך מטוס?
11. למה יש פרחים בגינה?
12. למה צריך כסאות באוטובוס?
13. למה צריך מפה כשמטיילים בעולם?
14. למה צריך גשר כשחוצים נהר?
15. למה לגמל יש דבשת?
16. למה צריך מסלול לנחיתה בשדה תעופה?

מה הם היו אומרים?

מטרה הפעילות:

פיתוח שפה ודמיון – הילדים מתרגלים ביטוי מילולי ודמיון דרך דיבור מדומיין בין חפצים ובעלי חיים.

הסבר:

נשאל את הילדים מה כל חפץ או בעל חיים יכול לומר לחברו אם יכל לדבר. זה יכול להיות חפץ מהמסע של אדון טיולון או בעלי חיים/דברים מהעולם סביבו.

רשימת רעיונות לשאלות:

- ◆ מה אומר המטוס לענן?
- ◆ מה אומר הדג לגל?
- ◆ מה אומר העץ לציפור?
- ◆ מה אומר השמש לעננים?
- ◆ מה אומר הכדור פורח לרוח?
- ◆ מה אומר הספינה לגלים?
- ◆ מה אומר הרים לעננים?
- ◆ מה אומר המדבר לשמש?
- ◆ מה אומר הירח לכוכבים?
- ◆ מה אומר החול לגלים?
- ◆ מה אומר האוקיינוס לדג הקטן?
- ◆ מה אומר הצמח למים?
- ◆ מה אומר הכביש למכונית?
- ◆ מה אומר הרוח לעץ?
- ◆ מה אומר הענן לגשם?
- ◆ מה אומר היער ליער אחר בארץ אחרת?
- ◆ מה אומר הענן לרוח?
- ◆ מה אומר הציפור לעץ שעליו היא יושבת?
- ◆ מה אומר האוקיינוס לספינה?
- ◆ מה אומר החפץ של אדון טיולון (כדור פורח, מזוודה) לרוח?

הרפיה לסיום יום

נשב עם הילדים בנחת במעגל על הרצפה.
 נוודא שיש מספיק מקום לכל ילד.
 נעמעם את האור בחדר ונדליק מוזיקה רגועה.
 נלמד את הילדים נשימות רגועות- כמו פרח/ נר- בנשימה אנחנו מריחים פרח, בנשיפה אנחנו מכבים נר.
 נמשיך בנשימות רגועות, נבקש מהילדים לעצום את העיניים.

בונים יחד לקראת הגאולה

מטרות הפעילות:

פיתוח ערכי שיתוף ושותפות – הילדים לומדים להביע את עצמם תוך כדי עשייה משותפת ולהרגיש חלק מקבוצה.
חיזוק הזיקה לארץ ישראל ולמסורת – הילדים מתרגלים מושג של הגאולה, בית המקדש והחיבור בין מצוות אישיות לתוצאה משותפת.
חיזוק דמיון ויצירתיות – הילדים מדמיינים את עצמם מוסיפים אבן לבית המקדש ואת החיבור בין כל הארצות והילדים.

עזרים והכנה:

- ♦ אבנים (אפשר להשתמש בקוביות, לבנים גדולות או חומרים רכים ובטוחים)
- ♦ מקום מסודר שבו ניתן להקים חומה או מבנה דמוי בית המקדש
- ♦ שיר קצר על הגאולה

מהלך הפעילות:

א' – הושבת הילדים והכנה:

- ♦ נשב במעגל על הרצפה.
- ♦ נראה לילדים את האבנים ונגיד להם: "היום נבנה משהו מיוחד ביחד – בית המקדש של כולנו".

ב' – חיבור למצוות:

- ◆ נשאל את הילדים: "איזה מצווה עשית היום או בשבוע האחרון?"
- ◆ נסביר: "כל מצווה שלנו היא אבן שמוסיפים לבית המקדש".
- ◆ כל ילד מחזיק את האבן שלו, מצביע עליה ומספר בקצרה על מה שעשה.

ג' – בניית החומה:

- ◆ כל הילדים מתקדמים יחד למקום הבנייה.
- ◆ מתחילים לבנות את החומה או המבנה המרכזי – כל ילד מוסיף את האבן שלו לפי סדר שיתופי, עם עזרה לפי הצורך.
- ◆ במהלך הבנייה נעצור לפעמים, נשב כולנו ונראה את החומה הגדלה – הילדים לומדים איך כל אחד תורם חלק מהעולם שלו.

ד' – תפילה ושירה:

- ◆ הילדים עומדים ליד החומה יחד.
- ◆ שרים שיר קצר על הגאולה.
- ◆ הילדים מתפללים תפילה קצרה, חשים את התחושה של חיבור ותקווה משותפת.

ה' – סיכום

- ◆ נשב במעגל קטן על הרצפה.
- ◆ נשאל את הילדים: "מה למדתם על שיתוף פעולה היום?"
- ◆ נדגיש שכל אבן היא תרומה קטנה, וכל הציפיות והמצוות שלנו יחד יוצרות משהו גדול – ומשמעות של גאולה.

הרחבת הפעילות לבוגרים:

- ◆ ניתן להרחיב את השיחה על המשמעות של "גאולה" בהקשר אישי וחברתי.
- ◆ אפשר להכניס פרטים על מקומות ארץ ישראל שמוזכרים בשירה או בחזון הגאולה.

בס"ד

רשימת ציוד לרכישה/הערכות לתוכנית החינוכית: "מסביב לעולם"

- ◆ מזוודה (אמיתית/צעצוע גדולה)
- ◆ גילוי נייר טואלט (לכל ילד אחד)
- ◆ בריסטולים צבעוניים, דבק, מספריים, עיניים זזות, כפתורים, שאריות בדים קטנים
- ◆ נספח- לשירטוט ידיים, בסיס לכובע ומזוודה
- ◆ 3 רצועות דקות מבריסטול לכל ילד
- ◆ קופסת גפרורים קטנה ריקה מגפרורים (לכל ילד אחד)
- ◆ גליל גדול (כמו גליל של נייר תעשייתי או קרטון עבה) עבור דמות גדולה למובילים
- ◆ טושים עבים או צבעי גואש
- ◆ תמונה או גלובוס גדול של כדור הארץ
- ◆ צבעים כחול (ים) ירוק/חום (יבשה)
- ◆ דבק חם / סרט דביק
- ◆ חבל חום באורך של כ- 10 מטר (לא משנה הרוחב)
- ◆ סרטים מניר קרפ או כדורים קטנים בגווי הכחול
- ◆ קופסת נעליים מקושטת בצבעי גלובוס (ירוק וכחול)
- ◆ כוסות נייר חד פעמי (אחד לכל ילד)
- ◆ מקלות ארטיק (2 לכל ילד)
- ◆ עיגולי נייר לצביעה (כדור עולם- נספח)
- ◆ תמונה של כל ילד
- ◆ דפים עם קווי מתאר של דגלי מדינות
- ◆ צבעים/טושים/דבק/מספריים
- ◆ קיר תוכן או לוח גדול עם כותרת "חברים מסביב לעולם"
- ◆ דרכון אישי לכל ילד – דף ממו קטן
- ◆ פעמון/תוף קטן
- ◆ כובע או סרט צבעוני

- ◆ אבנים (אפשר להשתמש בקוביות, לבנים גדולות או חומרים רכים ובטוחים)
- ◆ זיתים כ-20
- ◆ חיתול בד או גרב נקייה
- ◆ כלי שקוף למדידה- 3-4
- ◆ חבילת דפים כחולים
- ◆ דפי יצירה עם גביעים וקצפות להדפסה/צביעה
- ◆ קרטונים קטנים או דפי קרטון להכנת כרטיסים של הגלידות
- ◆ חלקי משחק (מטבעות, שטרות, כרטיסי משחק) לשימוש ככסף
- ◆ מדבקות או חומרים לקישוט הדוכנים
- ◆ אבנים קטנות או גולות (לשחק במשחקי זריקה)
- ◆ חבל לקפיצה
- ◆ חרוטים, כיסאות או סמנים אחרים לסימון מסלול
- ◆ כדור קטן או שקי חול
- ◆ סרטים מניר קרפ צהובים רצועה לכל ילד
- ◆ רצועת בריסטול ארוכה לכל ילד

מסביב לעולם

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בגני הילדים